

ZAŠTO JE IZ ŠIBENSKOG REMONTA ODVEZENA VRIJEDNA DIZALICA

TRAVEL-LIFT U SPLITSKOJ LORI, U REMONTU MUK

ŠIBENIK

GLASILO ŽUPANIJE

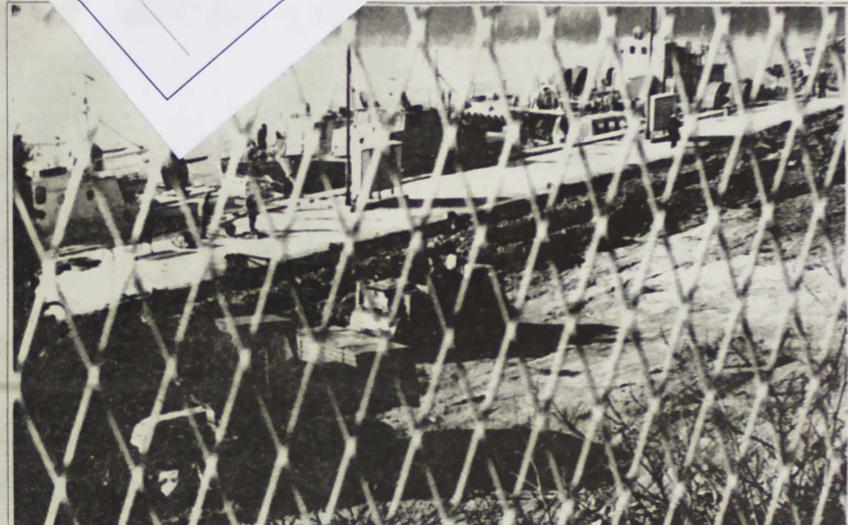
GOD. XXXIV. IZDAVAČ: INFORMATIKA
BROJ 1673 Šibenik, 20. siječnjaU LAŠKOVICI SVAKODNEVNO
BORAVI DVADESETAK ŽITELJA

»TRIBA NAM STRUJA, VODA I DUĆAN!«

Vraćaju se, premda u temeljito razrušeno i uništeno selo. Treba im struje, manje vode, ali i »dućan, pa makar pod šatorom, kako ne bi morali po šibice u Šibeniku. Tko govori o lječničkoj ekipi? Nitko. Kao da nemaju nakazu razboliti se. To spominju tek

Kada je 1992. godine Zapovjedništvo Hrvatske ratne mornarice namjeravalo pedesetonski travel-lift ugraditi u ratnu luku »Lora«, djelatnici »Remonta« i tiskaljci Mandaline sprječili su pokušaj odlučnim radom, podržani šibenskim političarima. Četiri nosilje - prije nekoliko dana, ta je

uspitno. Dvadesetak Laškovčana svakodnevno i boravi tam. Zagorski građevinari obnavljaju njihove kuće, premda je većina povratnika bila »sam svoj majstor. Veliko je olakšanje za povratnike što ne moraju platiti autobusnu kartu od »Solarisac do Laškovic, jer odnedavno te troškove snosi Regionalni ured za prognanike. Svakodnevno, na relaciji Solaris-Rupe-Laškovicu, s polaskom u osam sati i povratkom u 17 prometuje besplatni autobus. Kada do struje, ključno je pitanje

Stranica 6. i 7.

sufisticirana dizalica, koja je sve ovo vrijeme imala važno mjesto u razvojnim planovima »Remonta«, ipak otišla u Split. Otegljena je gotovo nezamijećeno, iako upućeni tvrde da Hrvatskoj mornarici izvan Šibenika ne može služiti, jer se brodovi HRM-a mogu remontirati jedino u Mandalini. Iz poslovodstva »Remonta« nismo uspjeli dobiti službenu izjavu, pa ostaje pitanje zašto je vrijedna oprema napustila Šibenik, i zbog čega je hrvatski interes u Šibeniku - pokazuje se, manje važan negoli drugdje?

Stranica 3.

U ŽARIŠTU AUTOCESTOM U DEMOGRAFSKU OBNOVU

Stranica 2.

SPLITSKI »POMGRAD« I HRVATSKA VODOPRIVREDA POTPISALI U GRADSKOM POGLAVARSTVU UGOVOR O IZGRADNJI GRADSKOG KOLEKTORA
RADOVI POČINJU U VELJAČI!

U Šibenskoj gradskoj upravi potpisani je ugovor između Hrvatske vodoprivrede i splitskog »Pomgrada« o izgradnji gradskog kolektora za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.

Izgradnja gradskog kolektora u dužini od 703 metra samo je prva faza trajnog rješenja odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda grada Šibenika. Za gradski kolektor čija će gradnje početi u veljači, izdvojeno je milijun i 200 tisuća dolara dajemom od kredita Svetске banke, a dijelom su nepovratna sredstva Hrvatske vodoprivrede, te sredstva HKBO-a i proračuna Grada Šibenika. Ne svečanosti u povodu potpisivanja ugovora, o značenju početka izgradnje kolektora gradonačelnik Šibenika Ante Šupuk je istaknuo:

»Radove na izgradnji kolektora koji će, prema ugovoru truditi 5 mjeseci, izvest će splitsko poduzeće »Pomgrad«. Gradski kolektor bit će izgrađen na dijelu gradske luke od fosfetnog terminala do Šipada, a istodobno, započeti će i radovi na izgradnji ceote kojom će biti omogućen izravan izlazak iz trajektnog pristaništa na Jadransku cestu. Potpuno rješenje odvodnje i pročišćavanja gradskih otpadnih voda ujedno će posegati još jednog kolektora od vesilačkog kluba do autobusnog kolodvora i izgradnja flotnog voda koji bi otpadne vode propustio u more 5 do 6 kilometara od Solarisa, na dubinu od 60 metara.«

K. BILAN

AUTOCESTOM U DEMOGRAFSKU OBNOVU

U ŽARIŠTU

Konačno su i mirnodopske teme prodile u žarište pozornosti, ne samo visoke politike i struke, nego i najvećeg dijela javnosti. Ovaj put osobitu pozornost, zaslužuju dvije — demografsko stanje i gradnja autoseste, pogotovo one od Zagreba prema Splitu. Iako na prvi pogled te dvije teme nisu najbliže, no kad se temeljite promotre, one su ne samo bliske, nego izravno uvjetuju jedna drugu. Podaci koje ovih dana slušamo i čitamo govore o smanjivanju pučanstva do 2021. za sedam posto, nabrajaju se podaci o smanjenju po pojedinih županijama i ističu one riječke koje imaju količi-toliki porast broja žitelja. Na prvom mjestu je Splitsko-dalmatinska, a tu je, doduše s neznatnim brojem, i grad odnosno Županija zagrebačka. Koje i kakvo mjesto pripada Županiji šibenskoj i njoj sličnim županijama i što bi u tom smislu značila buduća autosesta?

— Odmah na početku treba istaći da službeni podaci koji su u optjecaju ni izdaleke ne odražavaju pravo stanje. Tomu su uzrok dva ključna razloga — promjene ili bolje reći pustosjenja koje je donio rat 1991.-95. i svojevrsna fiktiva u popisu 1991. i onim prije toga. O čemu se radi? Rat je izravno zahvatio najveći dio naše Županije, a ako se uzme u obzir i bivša općina Knin, onda je tu i sam epicentar. Kakve to posljedice ima na demografsko stanje nije teško zaključiti. Koliko je ostalo i koliko će trajno ostati na ovim prostorima žitelja, sada nemamo službenih podataka, ali službeni popis iz 1991. govori o gotovo sedamdeset tisuću u bivšim općinama Knin i Driň. Slična ili ista situacija je na Zadarsko-kninskoj i Ličko-senjskoj županiji.

To su zapravo pusti prostori u koje se vraćaju tek rijetki, obično stariji žitelji. Od predgrada Karlovca, pa do šire okolice Šibenika i Zadra takvi su prostori i ne treba gajiti iluzije da će preporod doći sam po sebi. Nije tu riječ samo o izbjeglom srpskom pučanstvu, nego prije svega o prjeravatom iseljavanju hrvatskog živilja,

a pogotovo o ratnim progonima i razaranjima, koja su dovela do gotovo potpunog gašenja života na tim prostorima. Kad je riječ o svojevrsnoj fiktivi u prijašnjem popisu, riječ je o onom dijelu žitelja koji su se formalno vodili tam, a stvarno živjeli u našim većim gradovima ili na takozvanom privremenom radu u inozemstvu. Tako je prema formalnom popisu u jednom domaćinstvu bilo šest ili sedam članova, a u stvari tu je samo jedna ili dvije osobe, obično baki i djedovi, a sinovi, kćeri i unukači daleko su od zavičaja. Dugorčno i strateški gledano, najveći problem moderne hrvatske države je kako pokriti toliku područje s ovokom i s ovakvom starosnom struktukrom stanovništva? Povijest nam je zorno i bolno pokazala posljedice kojima su uzrok upravo pusti prostori.

Prema logičnim zakonima fizike, intenzitet pokrivenosti prostora ovisi o broju onih koji pokrivaju taj prostor i o radijusu i brzini kretanja. To praktički znači da je izlaz upravo u povećanju radijusa i brzini kretanja ne samo ljudi, nego i robe, novca

i svega ostalog što predstavlja život na određenom području. Mi imamo ovokoliko koliko imamo žitelja i ne treba planove graditi na nekoj velikoj promjeni u tom smislu, dobro je ako i ovaj broj uslijepo zadržati. Pravi je izlaz upravo u izgradnji kapitalnih prometnica i nije svejedno kuda će one prolaziti, jer one su žile kućevine koje jedino mogu ozivjeti hrvatsko obamrlo tkivo ili pustoš od Karlovca preko Like, zaleda Zadra, Šibenika, Splita pa do Dubrovnika i krajnjeg hrvatskog juga. Budući da se o ovoj temi počelo ozbiljno raspravljati pravo je vrijeme i potreba da se naša država definitivno odredi prema tom vrlo osjetljivom pitanju.

Argumenti da Zagreb i Split treba povezati najkrćim pravcem pa makar on išao izvan granica Hrvatske govore zapravo o samim nositeljima te ideje, a ne o istinskim interesima Hrvatske. O autosesti koja bi spajala naša dva najveća grada, a u isto vrijeme zaobilazila naše, toliko strateški značajne prostore, mogu razmišljati samo oni koji na zemljopisnoj karti vide samo Zagreb i Split, a između je vakuum. Koliko je važna

brza prometna veza između tih naših gradova, toliko je važno pa i za same gradove, presudno ozivljavanje prostora između njih. Osim toga ne treba u drugi plan potiskivati ni Šibenik ni Zadar. Upravo autosesta koja bi presjecala Liku i izbjala u zaledu Zadra i Šibenika i spajala te gradove sa Splitom, ima tri osnovne funkcije. Prvo, povezivanje hrvatskog sjevera i juga, drugo, ozivljavanje naših prostora i treće, na najracionalliju način povezati buduću jadransku autosestu s unutrašnjosti Hrvatske. Iz više razloga te bi dvojbe na najvišoj razini trebalo presjeći. Županije tu moraju biti ravnopravne, a iznad njih općehrvatski interes. Na koncu, nema ni riječi o ozbiljnem pristupu obnovi i razvoju na ovim prostorima bez odlučnog, pravednog i iznad svega racionalnog projekta autoseste kao osnovice sveopćeg ozivljavanja obamrlog tkiva Hrvatske na prostoru između Karlovca na sjeveru i Zadra i Šibenika na jugu. Između ostalog o tomu će ovisiti i intenzitet povratka i svih planova i nuda na ovim prostorima.

Ivan BURIĆ

SUDIONICIMA KRIŽNOG puta KRIŽ I SPOMEN

DA SE ZLO NE PONOVI I NE ZABORAVI

Društvo ratnih veterana »Hrvatski domobran« i »Klub 242« utemeljili su, u povodu pedesete obljetnice bijajburške tragedije, spomen znak »Bleiburg 1945.«. Trolist s križem kneza Višeslava. O tomu kome će odljevi biti dodijeljeno, odlučuje Središnji odbor u Zagrebu, kojega čine te dvije udruge.

Svi županijski odbori društva ratnih veterana na razini države, prikupljaju podatke o sudionicima Križnoga puta, pa tako i šibenski ogrank. Predsjednik Ogranka Stipe Šarić i sam sudionik Križnog puta izvještio nas je da je 27 domobrana s područja Županije odličja već primilo, a prema informacijama i osobnim iskazima hrvatskih domobrana s kojima ovaj ogranc raspolaže, ukupno će ih biti oko pedesetak.

»Točan broj će biti poznat najkasnije krajem siječnja, jer je zadnji datum prijema »Iskaznog lista« i »Upitnika za sudionike križnog puta« 25. siječnja. Nakon što iz središnjice pristignu kri-

ževi i spomenice, oni će zaslužnima biti uručeni na prigodnoj svečanosti, a tom prilikom će biti posvećena i zastava Županijskog ogranka Društva ratnih veteranata »Hrvatski domobran«, Šibenik — kazuje nam Šarić.

Kako se uspomenu na tragični i zločinački događaj masovnoga genocida nad hrvatskim narodom i mlađeču, učinjenom 1945. godine, ne bi zaboravilo, upravo sudionici Križnoga puta o njemu najbolje mogu svjedočiti. Stoga je šibenski ogrank »Hrvatski domobran« na sastanku s nastavnicima povijesti šibenskih osnovnih škola što je održan ovog tjedna, dogovorio da se učenicima sedmih i osmih razreda osnovne škole, na tzv. satu povijesti govori o Križnom putu i bijajburškoj tragediji. Takvom satu povijesti bit će nazočna i osmorica sudionika Križnoga puta, koji će nakon predavanja povjesničara, odgovarati na upite učenika. I ove će godine, reče nam predsjednik ogranka Stipe Šarić, 15. svib-

nja posjetiti Bleiburg, te spomenik na zagrebačkom Mirogoju podignut svim znamenim i neznamenim dušama umorjenih Hrvata na križnim putovima. Spomenik su u svibnju 1994. godine podigli Hrvati iz Domovine i inozemstva, a Vinko Nikolić, među ostalim posjetiteljima ovoga spomenika kazuje:

»Nalaziš se na posvećenu tlu, u Hrvatskom Hramu, koji predstavlja bezbojne Neumre; stoga se duboko pokloni i ponizno pomoli pred ovim simboličnim grobom bijajburških Žrtava; pa prisegni da ćeš svoje Srce i svoj Um, i sve svoje snage i zanose nesebično i predano ugraditi u temelje naše mlade Republike, jer ona je naša jedina i zajednička Sudbina: ostanimo joj vjerni zauvijek, jer tako ostajemo vjerni u časti samima sebi i svom vlastitom životu dajemo i smisao i sadržaj, sudjelujući u gradnji jedne sretne Domovine na ovom prekrasnom predjelu našega Planeta.«

K.R.

ZAJEDNICA PROGNANIKA I POVRATNIKA

UMJESTO KRUHA - BRAŠNO?

Umjesto dosadašnje 123 tone brašna mjesечно, Šibenska će županija za zbrinjavanje svojih prognanika i izbjeglica od ove godine, prema novom programu pomoći Europske zajednice, dobivati samo 80 tona. O tomu su ovog tjedna obavješteni članovi Upravnog odbora Zajednice prognanika i povratnika Šibenske županije koji su se sastali pred zasjedanje čelnika Zajednice na državnoj razini.

Osam tisuća prognanika koji su do sada svakodnevno primali po 320 grama kruha, što je više nego u drugim županijama, ubuduće bi mogli ostati bez tih 320 grama. Umjesto toga, a u skladu s onim što Hrvatska dobiva Programom 1010 Europske zajednice, njima se sada nudi mješecno po glavi 6 kilograma brašna. Pa iako je to najdrastičnije smanjenje kruha uopće najavljeno do sada, članovi Upravnog odbora mišljenja su da se većina prognanika na njega pristati, jer se ljudi ipak vraćaju u svoje kuće pa i nisu svaki dan u mogućnosti preuzeti za njih premijeni kruh. Do početka idućeg

tjedna, kad bude obavljena anketa o tomu da li kruh ili brašno, znat će se preciznije reakcije prognanika.

Na sjednici se razgovaralo i o putanju naplate dugova za potrošenu struju. Prošlogodišnja akcija popisivanja brojila i potrošene struje u stanovima i kućama u kojima su smješteni prognanici kao i dogovor s ondašnjim premijerom Nikicom Valentićem o podmirenju troškova do 1. lipnja 95. na račun države, očito su zanemarila. Prognanici ne pristaju jednostavno platiti pristigle račune pa će o toj temi već početkom nadoljnog tjedna njihovo izaslanstvo razgovarati s prvim ljudima šibenske »Elektre«.

Što se tiče državne razine Zajednica prognanika i povratnika Šibenske županije podržava zahtjeve Zajednice prognanika Hrvatske da se zakoni koji tretiraju probleme prognanika povratnika, kao što su Zakon o obnovi, Zakon o privatizaciji te Zakon o denacionalizaciji uz dodatak zakonske regulative o naknadi donešu po hitnom postupku, jer oni ujedno znače i stimulaciju povratka. J.P.

VIŠE POZORNOSTI ZA DEMOBILIZIRANE DRAGOVOLJCE

CRNO-BIJELO U KOLORU

Nakon demobilizacije, naročito hrvatski dragovoljci s četverogodišnjim stažem, zaslužuju malo više javne pozornosti. Nakon svega nije im se lako vratiti normalnoj svakodnevici, poglavito ako su nezaposleni

jednostavno potiskujemo pod tepih. Uz argumentaciju da oni lonesko volje Hrvatsku, što su i te kako dokazali na djelu. Točno, ali Hrvatska i njima treba ljudav uzvratiti. Ne kaže vratiti duga, nego znak uzajamnog poštovanja.

Nije se lako nakon četiri godine rata vratiti civilnom životu kao da se nije ništa odigralo. Brojne granate, situacije na rubu života i smrti, gubitak

ravnih kolega, stresovi iz dana u dan; trebalo je to izdržati. Znam, svi smo, svatko na svoj način, nosili teret rata, ali nepotrebna je istina da su ljudi s prve crte na svojim ledima iznijeli daleko najveći teret. Kada je bilo najteže nije se puno pitalo stručnu spremu i ratno ljkstvo. Kako je to izgledalo u samom početku najbolje znaju dragovoljci Domovinskog rata. A za

dio dragovoljaca, danas, nakon svih

bitaka, potencira se problem stručne spreme, jer nema odgovarajuće kvalifikacije da bi pokrovio formacijsko mjesto. Dakle, u ratu je moglo, a danas više ne može. Nitko razumem neće pobijati činjenicu kako Hrvatska treba školovanu i dobro istreniranu profesionalnu vojsku, koja će počivati na elementima čvrste racionalnosti, a ne emocionalnog zanosa, ali to nije razlog za olaku demobilizaciju kvalitetnih pojedinaca koji su se dokazali tijekom rata. To nije razlog da su brojne udruge sudionike Domovinskog rata, izgleda postale tek izolirani prostor za svoje čelnike i nerijetko prepuštanja na stranicama žutog lista.

Države je posebnu pozornost posvetila najtežim vojnim invalidima što je svaku pohvalu, skribi se i o obiteljima poginulih, ali nemojmo preputiti samima sebi hrvatske dragovolje iz prvih dana.

Ivana POLJIČAK

O d mnogih važnih državnih teme, žestokih saborskih rasprava, prepucavanja po hrvatskom tisku, neki događaji sasvim nezasluženo prolaze tih kao da se sime baš ništa nije dogodilo, a kamo nešto što svakog barem malo treba dimiruti u srce. Kao da smo pod težinom brojnih problema svedoci i borbe za državu zaboravili na jedan vrio bitan, gotovo najbitniji, kotačić bez kojega, danas ne bi bilo ni Hrvatske.

Zar je moguće da smo zaboravili javno govoriti o brojnim hrvatskim bojovnicima koji su danas ponovno samo obični građani, zar je moguće

ZAŠTO JE IZ ŠIBENSKOG REMONTNOG BRODOGRADILIŠTA ODVEZENA VRIJEDNA DIZALICA

TRAVEL-LIFT U SPLITSKOJ LORI - U REMONTU MUK

U četvrtak 4. siječnja, plovna dizalica »Marjanka« uplovila je u šibensku luku, a nekoliko sati poslije, potpomognuta snagom dvaju remorkera, iz kanala je otplovila prema Splitu, noseći 50 tonski travel-lift, sofisticiranu dizalu za istezanje plovila koju je propala JNA na prostoru Kulina namjeravala upotrebljavati za istezanje, spuštanje i remontiranje desantno-jurišnih čamaca. Čitava je ta »manovra« tek uobičajena slika u lučkom prometu, i takvom bi i mogla ostati, da u Split, vjerojatno, u ratnu luku »Loru« nije otišla pokretna dizalica zbog koje je, početkom 1992. godine, u »Remonta« izbio prosvjed, nakon čega su tamošnji djelatnici oko travel-lifta postavili i naoružane straže, kako bi spriječili mogući opetovanje počušaj Hrvatske ratne mornarice da taj vrlo vrijedan dio nekadašnje opreme JNA koja je sačuvana u Šibeniku, »Remontu« prenese u Split. Ljudima iz »Remonta« tada su se pridružili i Man-

dalinjani, podržalo ih je zapovjedništvo HV, čak je Policijska uprava njavila intervenciju, bude li potrebno, za zaštitu prava »Remonta«. Nisu izostali niti političari, pa je i mr. Josip Jurac u izjavi za novinare kazao da u cijelosti stoji iz odlučnog stava djelatnika »Remonta« i Mandalinjana. U ime radnika »Remonta«, član kriznog štaba te, 1992. godine, Ivan Živković, poručio je svima »da ne diraju imovinu »Remonta«, stečenu trudom i znojem tamošnjih radnika, koji su u najžešćem ratu zarobili, popravili i sa zadovoljstvom predali HRM-u 36 ratnih brodova, pa su valjda i zasluzili da se ne diraju njihova postrojenja koja će, prema zamisli, služiti i HRM-u i pomorskoj i turističkoj privredi Hrvatske.«

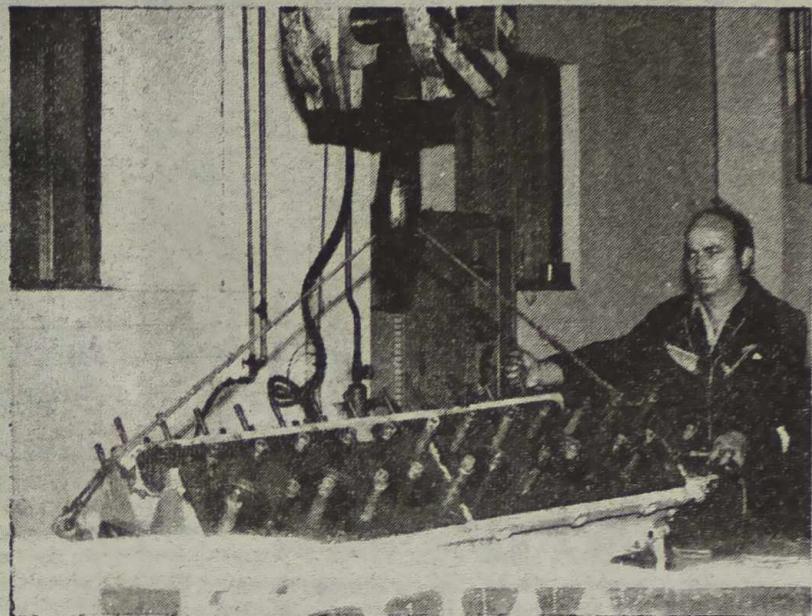
Tih odlazak travel-lifta

»Ježa« šibenske obrane i slike tako da je bilo teško probiti. Onaj tko je že-

lio travel-lift u svome dvorištu, možda je ispravno procijenio da je bolje povući se, lza čitava grada, blistave pobede u obrani, i neizmjernih zasluga »Remonta« u stvaranju udarne pesnice Hrvatske ratne mornarice, stajala je ogromna moralna snaga, a o Šibeniku je govorila čitava Hrvatska. Od tada, taj travel-lift postao zamjetnim dijelom razvojnih planova »Remonta«, i nužan dio opreme za remont velikih jahti, (do 50 t), otvorivši mogućnosti za ustrojavanje suhih dokova i iznimno kvalitetnu ponudu usluga u nautičkom turizmu. Sve ove godine djelatnici »Remonta« dizalicu su održavali, i doimalo se, kako će s mirom i sigurnošću nakon oslobođenja okupiranog zaleda i travel-lift početi donositi dobit. Četiri godine nakon opisanog prosvjeda, dizalica je iz Šibenika otišla sasvim tiho, a jedini zasada dostupan i najmanje važan dokument o tome je faksimil uobičajene tiskalice Lučke kapetanije u kojoj je štura opaska o teglju i plovnoj dizalici »Marjanka«. Koje li suprotnosti u odnosu na vrijeme prije četiri godine? Dizalica koju se čuvala pod oružjem, prema neslužbenim podacima vrijedna oko milijun DEM, zamakla je iz šibenskog kanala uz potpuni muk. Prema procjenama upućenih, troškovi transporta i najam plovne dizalice, te dvaju remorkera, jedva mogu biti manji od 100 tisuća DEM!

Jesu li Šibencani — »remontaši«, Mandalinjani i tadašnji gradski političari pogriješili kada prije četiri godine nisu dopustili da se travel-lift odveze iz Šibenika, pa na nedavni tegaj gledaju ka na nešto sasvim očekivano?

Vladimira Lipovića, direktora »Remontnog brodogradilišta« zamolili smo za izjavu i kratak sastanak, ali smo odgovor dobili telefonom. Za njega je stvar jasna: dizalica nikada nije bila vlasništvo »Remonta« već nekadašnje JNA, niti je bila u krugu tvrtke, pa

prema tome, i zakonski pripada Hrvatskoj vojsci, točnije HRM-u. Stajala je nekoliko godina neiskorištenom — sve u svemu, vrijeme prije četiri godine i sadašnje nisu isti, i nema potrebe — kaže Lipović, »zaoštravati odnose s admiralom Leticom i Zapovjedništvom HRM-a«. Razgovor tu prestaje, direktor Lipović je u žurbi, a sutradan, nakon pitanja o daslanih telefaksom, zbog odlaska na put, upućuje nas na svoga zamjenika i nekadašnjeg direktora »Remonta« inž. Andriju Gerbecu. Uz napomenu da Gerbec može dati izjavu jedino kao privatna osoba i da se to ne može tumačiti »službenim statom poslovodstva«, inž. Gerbec je iznenaden, a za odvojenje dizalice saznao je tek dan prije našega kratkog razgovora. Travel-lift je kaže, kao nekadašnja imovina JNA postao vlasništvo Vlade RH. Čitavo smo vrijeme održavali tu dizalicu, sačuvali je i urestili u svoje razvojne planove, i ispadu naposljetku, da nije mogla ostati ovdje, kao sredstvo u tvrtki koja je toliko dala domovini, i k tome je bez premca, najstručnija i jedina sposobljena za remonte. Nisu ni poznate sve okolnosti oko odvojenja travel-lifta u Split, naj-

vjerojatnije u »Lori«, ali postavljaju pitanje s kakvom je svrhom ta dizalica upravo tamo, kada u Lori nema nikakvih preduvjeta da se koristi, niti je »Lori« zamišljena kao luka za remont ikakvih plovila. Svi brodovi, naposlijetku, trebaju doći u »Remont« — kaže Gerbec. Nakon žestokog prosvjeda prije četiri godine, zapovjednik Ratne luke u Šibeniku, Mirko Lukin, demantirao je da je bilo ikakvog incidenta između predsjednika HRM-a i djelatnika Remonta, niti se pokušalo dizalicu prevesti u Split. No, da javnosti bude jasnije tada je kazao i to da je pravni vlasnik travel-lifta bila Vojna pošta nekadašnje JNA 2135/25, koju, kao i svu ostalu posjeduju HV i HRM, pa polaču pravo na tu dizalicu, iznenadeni što je netko svojata za sebe. Kako je izjavio Lukin, iz čitavoga niza praktičnih razloga dizalica je potrebna u »Lori«, a hoće li biti i premještena, tek će se odlučiti...

Vrijedni i manje vrijedni Interesi

Unatoč tome što 50-tonski travel-lift nije bio vlasništvo »Remonta«, postavlja se pitanje nije li ipak mogao (i trebao?) ostati u Šibeniku, na već izgradenom postolju? Koji je to niz »praktičnih razloga« zbog kojih je dizalica potrebna u »Lori«, a ne u Šibeniku, gdje jedino može biti iskorištena na pravi način, kako tvrde upućeni? I nije li dizalicu, nakon što je sačuvana u vremenuma kada su »Obadva...« bila zaštitnim znakom Šibenika, kasnije trebalo sačuvati i diplomacijom? Sasvim je točno da danas nije isto vrijeme kao i prije četiri godine. Među ostalim i stoga što smo, bez straha od »zaoštravanja odnosa sa Zapovjedništvom HRM-a i admiralom Leticom« bili u stanju spriječiti odvojenje dizalice, kao i objelodaniti ambicije HRM-a i njena zapovjednika da tehničku cijelinu »Remonta« i pod svoju upravu stavi njegove najprofitabilnije pogone. Danas, odnose može zaoštiti izgleda tek postavljanje pitanja.

B. PERIŠA

(Snimio: V. POLIĆ)

NE POSTOJE POVOLJNI, VEĆ SAMO REALNI KREDITI!

JOŠ 600 MOLBI
GRAĐANA ZA
ODOBRENJE
KREDITA ČEKA
U JADRANSKOJ
BANCI

Od 1. ožujka lani, Jadranska banka u Šibeniku počela je s odobravanjem nemajenskih kredita za građanstvo, za sve komitente koji primaju plaću preko Jadarasnke banke na tekućim računima ili na kunskoj štednji, i pod uvjetom da su pri poslovanju s bankom uredni. To se posebno odnosi na vlasnike tekućih računa, koji su od ožujka, pa do studenoga, mogli podići kredit u kunskoj protuvrijednosti od 1000 maraka s rokom otplate od godinu dana, a u tome je razdoblju, kaže Lejla Aras, direktorka bančine Direkcije za odnose sa stanovništvom, odobreno 2380 kredita, ili dva milijuna i tristo osamdeset tisuća DEM, što je, u sadašnjim uvjetima, velik iznos novca za kreditiranje građana.

Svi oni koji se, uz pomoć kredita odluče na krpjanje rupa u slabom osobnom ili obiteljskom standardu, od početka studenoga lani, na izbor imaju četiri vrste nemajenskih kredita — do 2,5 tisuće kuna na šest mjeseci, 5 tisuće kuna na godinu dana, zatim 7,5 tisuće kuna na 18 mjeseci, kao i mogućnost kreditiranja i do 10.000 kuna, s rokom otplate na dvije godine. Svi su krediti nemajenski, uz kamatnu stopu od 21 posto godišnje, pogodnost je — napominje L. Aras, što nisu uvjetovani depozitom novca. Koliko god kamatna stopa bila visoka, takva je jedino i moguća — stoga, ne može se govoriti o (ne)povoljnim kreditima, već samo realnim. Naime, kamatna stopa na tržištu novca iz-

nosi 30 posto, pa niže kamatne stope, kakve traže neke banke, neupućene mogu i zavarati. U tim slučajevima, obvezan je depozit novca, na koji banka ne daje kamate, pa naposlijetku, niske kamatne stope narastu i do visine od 50 posto godišnje. U Jadranskoj banci inače, vraćanje kredita od 21 posto ugovara se mješevitim otplatama uz primjenu devizne klauzule, vezane uz porast srednjega tečaja marke, prema tečajnoj listi Narodne banke Hrvatske.

Kredita u iznosu od 10.000 kuna, od listopada pa do danas u Jadranskoj banci odobreno 965, ili u vrijednosti od 2 milijuna i 610 tisuća maraka, a ostalih kredita odobreno je u iznosu od 100 tisuća maraka. Na odobravanje čeka još 600 zahtjeva, koji će se rješavati u narednom razdoblju, s time da će se poštivati redoslijed s kojim su stizale molbe za kreditiranje. U sadašnjim prilikama, kada se tek očekuje zamah gospodarstva, ne može se očekivati kreditiranje građana pod uvjetima u kojima se krediti neće moći i vratiti. Njima još uvjek ostaju mogućnosti zaduzivanja manjih iznosa, koje će, realno, moći i otplatiti, a Jadranska banka bit će, u narednom razdoblju, orientirana na veće kredite za popravke ratnih šteta, kupnju poljoprivrednih strojeva, te za povratnike na oslobođena područja. Jadranska banka prema tome — kaže Lejla Aras — vodi kreditnu politiku, i solidno posluje, što do-

kazuje i brojnost odobrenih kredita. K tome i dva desetina i kamate na štednju iz protekloga polugodišta bile su isplaćivane iz vlastitih sredstava, pa se Jadranska banka, nakon prebrodenog gospodarskog udara u Šibeniku, ipak nosi sa svim teškoćama u poslovanju na šibenskom području. B.P.

(Snimio: R. GOGER)

SABORSKI ZASTUPNIK ANTE DŽELALIJA, RAVNATELJ OSNOVNE ŠKOLE »ANTUN MIHANOVIĆ-PETROPOLOJSKI«, DRNIŠ

A. Dželalija: Vlada RH mora Drniš proglašiti područjem od posebnog interesa. To, po nama, podrazumijeva niz olakšica za potencijalne ulagače kapitala, ali i za domicilno stanovništvo

Zgrada Osnovne škole Antuna Mihanovića Petropoljskog u Drnišu, obnavlja se. Trenutno, oko dvije stotine i sedamdeset učenika sa svojim nastavnicima, a njih je oko 130, nastavu održavaju u osam učionica. Kako očekuju povratak još oko pedeset učenika, nužno je bilo krenuti u obnovu školske zgrade, te stvoriti uvjete za rad u još nekoliko učionica. Povećava se svakodnevno i broj učenika u drinovackoj osnovnoj školi, a s radom će, prema rječima Dželalije, početi i područne osnovne škole u Čavoglavama i Kljacima. U tijeku su pripreme za početak rada i u područnoj školi Razvode.

— Drugim riječima kazano, u selu nekadašnje općine Drniš, život se vraća. Nama

nije u interesu da se održavanje nastave organizira na način da se učenike iz okolnih naselja i nadalje, premda je prijevoz organiziran, dovozi u Drniš. Naprotiv. Kanim i vjerujem da ćemo uspjeti u tomu, otvoriti vrata svih područnih škola koje su bez većih ulaganja moguće za uporabu, te za koje ima dostan broj daka. Dakle, naš interes je povratak. On, dakkako, ovisi o nizu čimbenika, među kojima je prije svega obnova infrastrukture, obnova razrušenih domova i školskih objekata, kazuje Dželalija.

Zahvaljujući sredstvima koja su dobili posredstvom Ministarstva prosvjete i športa. Drnišani će osam devastiranih učionica u zgraditi tamošnje osnovne škole, uključujući i kabinete za izvođenje

UZ GOSPODARSKU OBNOVU NUŽNA JE I DEMOGRAFSKA

praktičnog dijela nastave, ubrzo obnoviti.

Drniska srednja škola i nadalje će raditi, u svojem privremenom sjedištu u Splitu, a prema Dželalijinim riječima, obnova zgrade drniškog srednjoškolskog centra treba bi početi u veljači. Samo će dva odjeljenja drniške srednje škole, trgovackog usmjerenja, ovo kobražovno razdoblje raditi u Drnišu i to u prostorima zgrade osnovne škole. Ako obnova srednjoškolske zgrade bude išla prema planu, neće biti razloga da se od nove školske godine nastava u njoj ne održava.

Što će nam prazne hale?

Od 130 dječnjaka Osnovne škole »Antun Mihanović — Petropoljski«, njih 60 se vratilo na područje grada Drniša i u ostala susjedna naselja, te općinska središta, poput Ružića ili Oklaja. Još uvijek, s obzirom na to da se Drnišani, pa tako njihova dječja, nisu vratili u svoj grad, jer nemaju gdje, znatan broj nastavnika svakodnevno putuje na relaciju Split — Drniš ili obratno. No, najvažnije je — rečiće Dželalija — da se život u taj dio Hrvatske vraća. Istina, teškoča ima i Drnišani su suočeni s njima.

— Sto se tiče obnove objekata pete i šeste kategorije očetećenosti ona je u tijeku. Mislim da se u tom dijelu dobro počelo, premda je moje mišljenje da bi broj povratnika na području grada Drniša, te ostalih općina bio daleko brži i veći da se najprije počelo s obnovom objekata očetećenosti od prve do četvrte kategorije. Držim da

bij se 60 posto ljudi do danas vratilo svojim kućama. No, što je, tu je. Vjerujem da će u ovogodišnjem državnom proračunu biti daleko više sredstava za obnovu, te da će povratak zahvaljujući tomu biti brži, kaže Dželalija. Što se obnove gospodarstva na oslobođenom području Županije, pa tako i Drniša, tiče, saborski zastupnik Dželalija nije zadovoljan. Sedamdesetak zaposlenih u gospodarstvu drniškog kraja, u odnosu na broj onih koji su radili prije rata, je zabrinjavajući.

— Bez obnove gospodarstva nema povratak. To nam mora svima biti jasno. Osim pogona »Dalmacijavina« i nešto malo zaposlenih u GIRK-Kalunu, još nisu profunkcionirali niti »Drnišplast«, »Jadrantrans«, »Salonacop«, TOF te drugi pogoni. Prije Domovinskoga rata na ovom pod-

ručju je radilo oko 3600 ljudi. Danas je 730 zaposlenih. Nakon razgovora s gospodinom Peničem, ministrom za privatizaciju, te njegovim suradnicima, ustvrdili smo da se u privatizaciju mora odmah ići. Nisam protiv toga, ali jesam za privatizaciju koja će donijeti nova radna mesta.

Ako ne postignemo to, barem tri tisuće radnih mjesta koliko smo ih imali prije rata, svako drugo rješenje ili nerješenje za Drnišane će biti pogubno. Uostalom, kako ljudima koji su sve ovo ratno vrijeme provedli na prvim crtama bojišnice i na bojišnicama, objasnitidu kada su demobilizirani da nemaju radno mjesto, da nema više njihovih pogona, da se na njihovoj obnovi još ujek ništa ne radi. To je, vjerujem, usitnito teško. No, osobno vjerujem da ćemo naći izlaza, naći model i dobiti sredstva

za obnovu gospodarstva. Osim te obnove, moram nagnati da je Drnišu i ovomu kraju potrebna i demografska obnova. Moram priporučiti da je 1962. godine u tadašnjoj drniškoj općini bilo više od 12 tisuća učenika, a danas ih je svega ostalo stotina, kazuje Dželalija.

Očito, Drnišanima će trebati puno sredstava, vremena i strpljenja da obnove svoj grad i kraj. Bez pomoći i državnih sredstava to, zasigurno, neće uspijeti. Stoga se zastupnik u Županijskom domu Sabora i ravnatelj drniške osnovne škole, Ante Dželalija zalaže i drži da Vlada RH mora to područje proglašiti područjem od posebnog državnog interesa. U protivnom, drži, života tu neće biti.

K. RUDAN
(Snimio: V. POLIĆ)

Radevi na obnovi osam učionica, te nekoliko prostora za kabinetnu nastavu u drniškoj osnovnoj školi pri kraju

ZDRAVSTVO U 1996.

KAO I PROŠLE GODINE - NI VIŠE NI MANJE

Prema već potpisanim ugovorima Doma zdravstva Šibenik s Hrvatskim Zavodom za zdravstveno osiguranje, Šibenčani ove godine ne mogu računati na ništa veći, ali ni manji zdravstveni standard od onog koji su »uživali« išli. To dakako vrijedi dok se uredno podmjeru doprinosi i izdvajanja za zdravstveno osiguranje, aako se to ne ispunji, prema iskušnom receptu Hrvatskog zavoda, moglo bi doći do ponovnog ograničenja prava iz zdravstvenog osiguranja.

Početak godine vrijeće je kad Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje sklapa ugovore sa zdravstvenim ustanovama prema već otprije proklamiranoj uzreči „čistih računa“ u zdravstvu. Ove godine, reklo bi se, takav je način poslovanja već uhodan i donijet će daleko manje lozova i nesporazuma nego prethodnu godinu, dvije. Prema rječima Vanje Brajković, pomoćnica ravnatelja Doma zdravstva, do sada su ugovori sklopljeni za timove opće medicine (38 ukupno), zaštite zdravlja predškolske (5 timova) i školske djece (4 tima) te zaštite zdravila žena (4 tima). Ugovori su sklopljeni i za patrošnu službu te polivalentnu stomatološku zaštitu s protetikom. Prilikom glasno najavljujivana privatizacija

u zdravstvu ni ove godine neće biti pretočena u praksu, jer postojećem zakonu nedostaju prateći podzakonski akti i pravilnici. Do najveće je promjene došlo u službi za zaštitu zdravlja žena koja umjesto dosadašnja tri broja četiri tima.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje ipak je uvažio problem žitelja otoka te im osigurao jedan liječnički tim iako nije morao isto je učinjeno i za žitelje udaljenog Perkovića i Boraje, a pola liječničkog tima osigurano je i za korisnike Cvjetnog doma. I prognanci smješteni u Solarsku dobili su svog liječnika i to bi uglavnom bila »odstupanja« od zaista strogog poštivanja nametnutih normi.

Do sada još nisu potpisani ugovori za hitnu medicinsku pomoć, sanitetski prijevoz odnosno dežurstvo i pripravnost.

Nema razloga da dode do nekih promjena ni ovde — kaže Vanja Brajković, pomoćnica ravnatelja Doma zdravstva za finansijsku pitanja, jer Zavod nema sredstava da bi osigurao nešto više od onoga što smo imali prošle godine, a niže ne bismo mogli dozvoliti s obzirom na standard koji su naši osiguranici već imali.

Naravno, od svega spomenutog najzanimljivija je

Služba hitne medicinske pomoći koja je lani prilikom drastičnog smanjenja timova izazvala u Šibeniku negativne reakcije prije svega žitelja kao njezinih potencijalnih korisnika, a potom i liječnika i zdravstvenog osoblja. Hrvatski zavod i ove će godine financirati sedam liječničkih timova u spomenutoj službi dok će jedna solidarno plaćati Grad

i Županija. Već sada, kako saznajemo u upravi Doma zdravstva, radi 8 timova iako taj osmji još nije dobio županijsku i gradsku finansijsku injekciju. Svih 8 timova nije dovoljno da bi dva stalno bila u smjeni pa se posao organizira tako da jutrom rade dva, poslije podne jedan, a dva opet tijekom noći. U dane viškenda kad je priliv pacijenata

nešto veći rade dva tima primarne zdravstvene zaštite i to jedan na Poliklinici i jedan na domu zdravlja omogućavajući tako hitnoj službi da zaista bude hitan. Sanitetski prijevoz prema rječima Vanje Brajković također je problem najviše stoga što se on ne koristi isključivo za nepokretnе bolesnike odnosno one koji mogu predstavljati opasnost za svoju okolinu nego i onda kad pacijenta nema tko voziti.

Tada — kaže Vanja Brajković — nastaju problemi tko će bolesnu osobu (najčešće kad se radi o starijim i nemoćnim osobama) vratiti kući nakon liječničke intervencije. U tom slučaju pet ekipa sanitetskog prijevoza za ovako veliko područje Županije zaista je malo, no više se neće i ne može osigurati.

Što je s ambulantama u okolnim manje više bivšim turističkim centrima?

Otok Murter kao najudaljenija točka od županijskog središta ima permanentno dežurstvo, dok Primošten i Skradin kao nešto bliži dobivaju samo pripravnost. U Primoštenu i Murteru rade po četiri tima a to je u ljetnim mjesecima čak i uz apstinenje turista nedovoljno.

To smo pitanje stoga ostavili otvoreni, još mjesec, dva — kaže Vanja Brajković. Ako bude naznaka ve-

ćeg turističkog priliva mi ćemo sa Zavodom pokušati osigurati dodatne timove u vrijeme ljeta, jer sasvim je očigledno da oni koji dolaze na more ne mogu u slučaju bolesti odlaziti svom izabranom liječniku u stalnom mjestu prebivališta.

Ranije tvrdnje o prevelikom broju liječnika u našim zdravstvenim ustanovama tijekom su posljednje godine demantirane praksom, jer je samo Dom zdravlja prošle godine uz 42 ugovorenu liječnicu na određeno vrijeme zaposlio još 25.

Svi oni koji nisu u stalnom radnom odnosu — tvrdi Blanka Ilijadica u Domu zdravlja, zadužena za kadrovska i pravna pitanja, nakon potpisivanja ugovora ostat će bez radnog mesta, ali sudeći prema prošlogodišnjem iskustvu dio njih ako ne i sve opet će u tijekom godine zapošljavati na zamjenjene.

Medicinske sestre u Šibeniku su za razliku od drugih gradova u Hrvatskoj još uvek suficitna struka pa ih i za ovu godinu ima dvadesetak viška. Polovica tog broja prirodnim će odljevom ove godine biti riješena, objašnjava gospoda Ilijadica a ostale će koje nisu u stalnom radnom odnosu morati na Zavod za zapošljavanje.

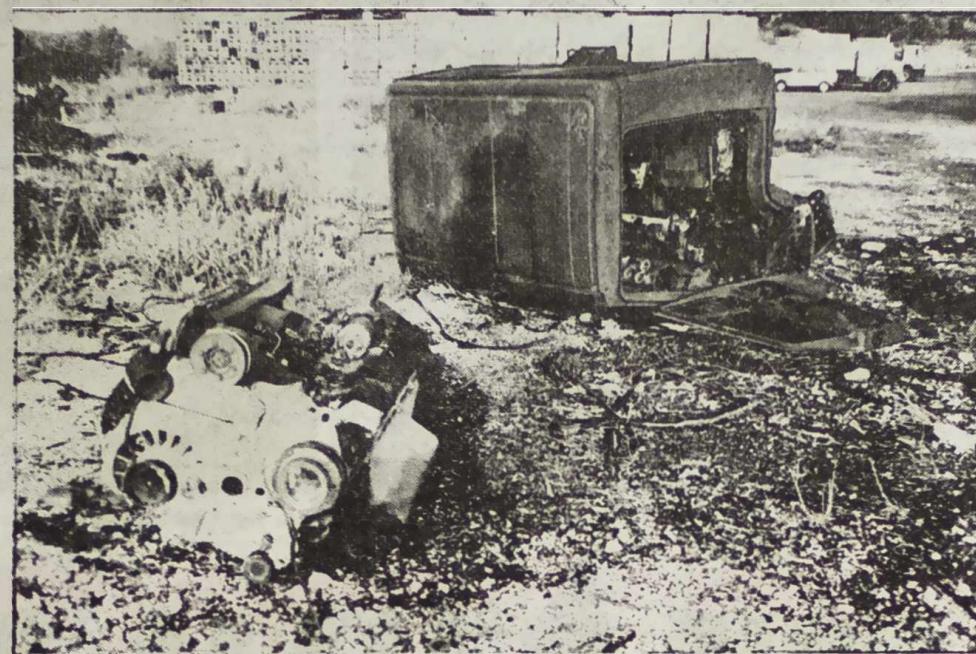
J. PETRINA

PLANNOVI

Na inicijativu Upravnog odbora javnog poduzeća »Gradska čistoća« prije skoro godinu dana izrađen je prijedlog urbanističko-arhitektonskog poslovnog kompleksa Bioci kojim bi se prostor od 19.620 četvornih metara ponudio tržištu, a »Čistoća« bi za sebe ostavila samo tri i pol tisuće četvornih metara što bi u naредnih pedeset godina zadovljilo potrebe poduzeća. Izgradnja poslovnog kompleksa obuhvatila bi pet faza po kojima bi se prvo izgradio izložbeno-prodajni prostor, servisne radionice kao i skladišta površine 2250 četvornih metara. U drugoj fazi predviđena je izgradnja motela i restorana površine 950 četvornih metara, dok treća faza obuhvaća izgradnju poslovne zgrade površine 3400 četvornih metara. U četvrtoj i petoj fazi predviđen je prodajno-skladišni prostor i administrativno-skladišni prostor površine 12.100 četvornih metara, a prema tvrdnjama direktora poduzeća »Čistoća« Špire Kljajića, taj vrlo značajni projekt za grad Šibenik samofinancirao bi se prodajom go-to-vih poslovnih prostora.

Ukupna površina objekta je 18.700 četvornih metara dok bi ukupna vrijednost izgradnje poslovnog objekta i komunalnog uređenja okoline iznosila negdje oko 16 milijuna maraka, a dobit koju bi prodajom ostvarila »Čistoća« pro-

»ČISTOĆA« ŽELI UKORAK S VREMENOM

Bioci — kako opremiti prostor

cjenjuje se na četiri milijuna maraka. Troškovi gradnje objekta »Gradske čistoće« iznose dva milijuna i osam stotina tisuća njemačkih maraka, a planirana prodajna cijena zatvorenog prostora, s obzi-

rom na namjenu, iznosila bi 1200 maraka po četvornom metru po čemu bi ukupna tržišna vrijednost realizacije iznosila oko 120 milijuna maraka. Sadašnji prostor Bioca je vrlo neuredan, a sama par-

cela je nepravilna oblika smještena u prostoru s prometnicom južnog ulaza i izlaza iz grada te sa starom asfaltnom cestom koja od naselja Vidici vodi do magistrale gdje ima »slijepi« završetak. Zbog

racionalnosti i kvalitete rješenja predlaže se da prostor od 1562 četvorna metra u vlasništvu Veterinarske stanice bude dio cijelovitog rješenja, a da postojeću vrijednost kompenzira poslovnim prostorom u upravnoj zgradbi »Čistoće« ili na neki drugi dogovoren način. Kako navodi Kljajić zainteresiranih kupaca je bilo, ali zainteresiranih za kupovinu i investiranje ima i danas. Po njegovim rječima puno je ljudi iz inozemstva kako Hrvata iz dijaspora tako i stranih državljanina zainteresirano za ostvarenje tog značajnog projekta, no posljednji riječ dat će Gradsko poglavarstvo i Gradsko vijeće. On također smatra da prodajom samog zemljišta ne bi bilo moguće doći do znatnijeg kapitala, ali prodajom gotovog poslovnog prostora dobila bi se potrebna sredstva za obnovu ratom uništenog vozog parka, tehnički bi se bolje opremili, djelimice bi se ili u potpunosti riješio problem gradskog depoa, a što je najbitnije ne bi opteretili gradski proračun koji nije u mogućnosti financirati stvarne potrebe za funkcioniranje te komunalne naknade. Što bi sam grad Šibenik dobio ovim trgovinskim centrom uopće nije potrebno posebno naglašavati, a glavni investor i nositelj posla bilo bi Javno poduzeće »Gradska čistoća« koje bi

ovim projektom trajno riješilo dosadašnje nerješive probleme. Upravni odbor je, kako je već rečeno, prijedlog projekta izradio prije godinu dana i dao ga na razmatranje Gradskom vijeću i Poglavarstvu, no još uvijek nitko od čelnih ljudi iz Županije i Gradske poglavarstva nije posao niti dao zeleni signal kao ni pozitivnu povratnu informaciju, odnosno odgovor. Kada će se ideja za koju postoji jaka želja početi realizirati teško je reći, jer svaki vrlo dobro znamo u kakvoj se gospodarskoj situaciji nalazi grad i Županija, ali brzom realizacijom projekta doći će do smanjenja broja nezaposlenosti, tog ključnog problema grada. Naime, taj bi trgovinski centar zaposlio nešto između 200 do 300 ljudi koji još uvijek čekaju toliko željeno radno mjesto. Ova godina, smatra direktor »Čistoće« Špiro Kljajić, bit će vjerojatno ključna godina jer će se ipak pokrenuti realizacija projekta. Prošla godina bila je godina hrvatskih vojnih uspeha, godina kada je hrvatska »Oluja« omogućila hrvatskom narodu da napokon krene u ozbiljniju gospodarsku realizaciju svega onoga što je devastirano ili onoga što je predviđeno graditi. Jedan od takvih projekata je i ovaj šibenski projekt koji bi ovogodišnjom realizacijom trebao dobiti i veću cijenu kao i image ne samo u Hrvatskoj nego i u inozemstvu. Takav trgovinski centar za ovaj grad značio bi puno i s njegovom realizacijom treba krenuti što prije kako bi se uhvatilo korak s vremenom.

S. BOJČIĆ
(Snimio: R. GOGER)

VODOOPSKRBA NA OSLOBOĐENOM DRNIŠKOM PODRUČJU

POMACI SU IPAK VIDLJIVI

Obnova i sanacija vodovodne mreže na oslobođenom području te osiguranje pitke vode, jedna je od temeljnih zadaća kako bi se proces povratka proganjiva u znatnoj mjeri ubrzao. No, ni pet mjeseci nakon oslobođenja, brojna naselja na drniškom području zbog oštećenja i devastiranosti vodovodne mreže, materijalno-kadrovskih problema te čestih prekida u isporuci električne energije, još uvijek nema pitku vodu. Za vrijeme privremene okupacije kapitalni vodoopskrbni objekti i vodovodna mreža nasilno su izdvojeni iz jedinstvenog vodovodnog sustava i nisu bili dostupni za održavanje KP »Rad«. Odmah nakon oslobođenja djelatnici poduzeća »Rad« već u prvim danima krenuli su na teren kako bi utvrdili u kakvom su stanju vodovodna mreža i crpne stanice te u najkratčem mogućem roku organizirali saniranje i opskrbu pitkom vodom. Osim toga, kako osposobiti vodovodnu mrežu, djelatnici KP »Rad« suočili su se i s problemom čišćenja i odvoza smeća, jer gradska jezgra Drniš i okolna mjesta bili su zatrpani smećem i otpadom. Kroz proteklih pet mjeseci mnogo se toga izmjenilo, tako da ratne slike svakim danom sve više blijede. Međutim, problema još uvijek ima podosta, no, u kakvom su stanju zatećeni vodoopskrbni objekti, direktor KP »Rad« IVAN VLAIĆ, ističe:

— Naš prvi zadatak, nakon uvida u situaciju, bio je da zatećenu vodoopskrbnu mrežu što prije osposobimo u mjeri u kojoj će se omogućiti uspostavljanje opskrbe pitkom vodom pučanstva i ostalih potrošača. Najveći dio posla je obavljen ali imajući u vidu zatećeno stanje još uvijek za nas ima dovoljno posla. Naime, dodaje VLAIĆ, veći dio mreže je devastiran tij. oštećen, neke dionice cjevova trebaju se razminirati

koder, prema Vlaićevim rječima, još uvijek nije riješeno i napajanje električnom energijom crpne stanice »Čikola« iz TS »Kalun«, što je opet problem razminiranja. Na pitanje kakvo je stanje vodoopskrbe na području Općine Oklaj, te ostalim naseljima bivše općine Drniš, direktor VLAIĆ daje:

— Redovna vodoopskrba općine Oklaj obavlja se iz strogog pogona »Miljacka«, dok trenutno »Vodovod« iz Šibenika osposobljava novi pogon iz kojeg će biti moguće zadržati vodoopskrbu područja Promine tj. Lukar i Razvode. Što se tiče ostalih naselja, pri kraju je sanacija cjevovoda u Kadinoj Glavici tako da će

ubrzo i ta naselja imati normalnu vodoopskrbu. U međuvremenu je izvršena nabava 600 vodobrojila te se vrši njihova ugradnja po zahtjevu povratnika. Sve u svemu, zaista je mnogo posla i problema, nedostaje nam djelatnika te materijalno-tehničkih sredstava, vozila, tako da nije moguće u dogledno vrijeme cjelokupnu vodovodnu mrežu dovesti u red.

Grad Drniš i okolna naselja zatećeni su u ne baš blistavom stanju. Sama gradska jezgra Drniš bila je zatrpana smećem i otpadom. Prilaz samom gradu Drnišu, zelenilo, objekti, sve je bilo devastirano i uništeno. Koliko je poduzeće »Rad« bilo u mogućnosti sanirati zatećeno stanje, di-

rektor VLAIĆ kaže:

— Grad Drniš i okolna naselja bili su zapušteni do krajnjih granica. Higijenski uvjeti u kojima je taj narod živio bili su ispod svake razine pa se čovjek pita kako nisu poboljevali od zaraznih bolesti, epidemije. Sve je bilo zapušteno i neodržavano. Uz pomoć poduzeća »Čistoća« iz Šibenika te CZ stanje u pogledu čistoće se normaliziralo. Redovno čišćenje odvija se zadovoljavajuće, a u međuvremenu nam je donirano 100 kanti za domaćinstva, nabavljeni su kontejneri od 1100 litara. Aperišli smo nadležnim službama Grada i Županije da se nade mogućnost još jednog novog vozila samopodizaca kontejnera koje će uz specijalno

vozilo zaokružiti tehnološku cjelinu čišćenja.

Osim normalizacije vodoopskrbe na oslobođenom drniškom području te održavanja čistoće, poduzeće »Rad« suočava se i s problemom radnog prostora te brojem djelatnika.

— Poduzeće »Rad« zapošjava trenutno 34 djelatnika, a na raspolaženje je nedostatan prostor nešto više od 20 m². Naime, upravna zgrada je uništena te nam tek predstoje njenja sanacija. Osim toga, ističe VLAIĆ, dosta djelatnika još uvek putuje na posao iz Baške Vode, Splita, Šibenika jer se nisu stekli uvjeti za njihov povratak.

Vinko BULAT

Kako vratiti život u Lašković? Očistiti srpsko smeće, pa krenuti iznova

Ana Tepić, Nikolina majka: Još vidim namaknuti očice

**U LAŠKOVICI
SVAKODNEVNO BORAVI
DVADESETAK ŽITELJA**

►TRIBA NAM STRUJA,

»Nepozvanom gostu mjesto je za vratima«, kaže narodna izreka. No, premda su riječi ponikle u narodu najčešće istinite, nerijetko se dogodi da uvijek i nije baš po narodnom. Nitko nas iz Laškovicu nije pozao u posjet. Istina, nikomu naš dolazak nismo niti najavili. Ali, toga prohладnoga sjećaškog prijepodneva, tako nepozvani i nenajavljeni, naišli smo na uistinu iskreno i plenitno gostoprимstvo Laškovčana. Sigurno je to razlogom što smo, makar na nekoliko sati, zaboravili prve dojmove prilikom ulaska u Laškovicu, temeljito srušene kuće i prvo živo biće, psa.

To hrvatsko selo gotovo je u cijelosti spaljeno. Tek je nekoliko kuća »preživjelo« četničku okupaciju. U dvije su kuće za sve to vrijeme živjele i preživjele šezdeset sedmogodišnja Anda Benet, te nekoliko godina mlađa Pera Zorica. Ni smo imali sreće susresti koju od njih, jer su otiske »za blagom«. Nezapaljenu, ali devastiranu i, kako reče njegova žena Ana, smrdljivu kuću prepunu

Radmilu Silov, ženu Ante, koja je vrijeme rata proživjela u Šibeniku, zatekli smo u Laškovići kako u svoju staru i, kako reče, dobru kužinu unosi meso nakon što se na buri »izvitilo«. Branka, rođenog u toj kužini, nismo zatekli, jer je kod blaga. Prvi je medu Laškovčanima koji se vratio svojem razrušenom ognjistu. Možda ga sretnemo drugom prilikom

Na obnovi kuća oštećenosti pete i šeste kategorije, neovisno o vremenskim prilikama ili neprilikama, rade Zagorci

srpskih fekalija i srpskoga smrada, nakon »Oluje« zatekao je i Nikola Tepić, pokojnog Ante. U njihovoj je kući bio pobunjenički štab, pa zato nisu imali vremena za paljenje. Među prvima se vratio u svoju Laškoviću i vlastitim sredstvima obnovio ono što je najnužnije za život u obiteljskoj kući. I nadalje, kaže, živi na relaciji Šibenik — Lašković i hidroelektrane »Jaruga« u kojoj već desetljećima radi kao zaponičar.

Nema, nego iz početka!

— A, evo vidite kuću. Naizgled je dobra, ali da znate u kakvom smo je stanju zatekli. A, šta će vam govoriti, nagedali ste se vjerujem toga, kaže Nikola.

— I, jesmo, odgovaram.

— Kuća nije bila zapaljena, ali šta su sve napravili. Šta da vam kažem. Evo, ova kužina je smrdila k'o kuga, kroz suze govori žena mu Ana. Devedesetčetverogodišnja Nikolina majka, koju je posredstvom

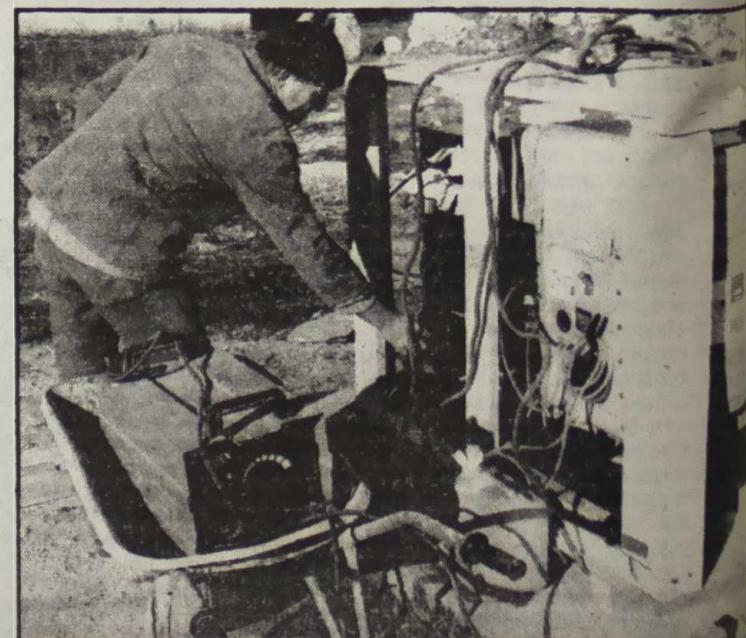
Medunarodnog Crvenog križa i ostalih humanitarnih organizacija, krajem 1993. godine »izvukao« iz Laškovicice, i danas vidi očice na pletivu. Da nas u to uvjeri, premda slabo čuje, što za njezine godine nije čudno, »nabrala« je na iglu početak pletivu.

— Svaka čast, bako.

— Bog ti da, reče stara Ana. Za to vrijeme, već uskvarao kruh nevista Ana ide »započeti«.

— Bit će gotov za desetak minuta, pričekajte. Eto, opet sam u svojoj kužini. Opet u njoj pečem kruh, iako nisam zatekla niti svojega lopara, niti peke. Ovaj lopar je Nikola napravio, a peku smo kupili.

Rečeno, učinjeno. Kruh je, priznajem, bio »prva liga«. I dok se miris širio kuhinjom, Nikola i žena mu Ana govore svoje jude. Osim kompletног nameštaja, perilica i ostalih strojnih pomagala, odneseni su i strojevi koje su prije rata posjedovali poput onoga za izradu balota, stroja za tkanje, šivanje, poljoprivredne alatke i strojeve. Njihova kuća je svrstana u četvrtu kategoriju oštećenosti.

Jedini izvor električne energije u Laškovići je varaždinski generator. Po zadnjih, uključuje ga, ili po potrebi, Ivan Benček, za potrebe građevinske »Finalgradnje« koja radi na obnovi dvadesetak objekata

Ško Silov: Starost je teško nositi. Imao sam sve i sve sam izgubio, čak oljski WC

Ana Tepić opet »zaprve« kruh u svojoj kužini. Kužina je opet ona stara, ali lopar i peka nisu i to su uništili ili pokrali četnici. Kruh je, ipak, bio dobar

VODA I DUĆAN!

Krećemo iz početka. Ima više od dva mjeseca da smo se vratili. Trebalо je dana i dana da sve počistimo i kako-tako uredimo. Od općine Skradin dobili smo tri važa »Ju-pola« i stakla za prozore. To je do sada sve, priča Nikola.

Koliko su ljudske sudsbine slične, a toliko različite, komentiramo, onako usput.

Na području Laškovic, Rupa i Ičeva, prema popisu iz 1991. godine živjelo je oko 1200 stanovnika. U samoj Laškovici oko 300 u pedesetak »dima«. Danas ih se u Laškovicima može, svakodnevno, zateći oko dvadesetak. Oni su se, ne čekajući kredite i državnu pomoć, zahvaljujući ljubavi prema rodnom kultku i grudi i sami potrudili. Uredili jednu prostoriju koja im je sve. Kuhinja, dnevni boravak, nerijetko i kupatilo, te spačava soba. Kažu da je klijunski problem, što se nije vratio veći broj Laškovičana, električna energija, voda i trgovina.

Dućan nam triba, makar pod šatorom!

Čelni ljudi u Općini Skradin vjeruju da će problem električne energije biti riješen do kraja siječnja. Nakon što djelatnici Šibenske »Elektre« otklone kvarove i stave u rad dvadeset kilovolti visokonaponski vod, od Sonkovića do Skradina, uslijedit će i popravak niskonaponske mreže po naseljima.

Potrebitno je vremena i strpljenja da se sve stavi u funkciju. Najveći problem električarima koji rade na obnovi elektromreža su minskih polja. Naime, područje od Pavasovića do Gračaca još nije razminirano. Pirotehničara je preveliko, a minskih polja i previše. No, mi u Općini Skradin vjerujemo da će i ti problemi biti ubrzo riješeni. Činjenica je, i ljudi su u pravu kada vam govore da bi se vratili svojim kućama u daleko većem broju, da ima električne energije. S obzirom na to da je zimsko vrijeme, a gotovo svaka kuća ima gusternu, s vodom je ma-

nji problem. No, moramo biti strpljivi i, kažem, vjerujemo da će i pitanje struje biti ubrzo riješeno. Isto tako, mogu vam iznijeti podatak da svakodnevno na području 11 naselja koja su do »Oluje« bila pod srpskom okupacijom, danas boravi oko 800 ljudi. Na razini općine mi, a uz pomoć Regionalnog ureda za prognanike i strane donatore, kanimo realizirati projekt obnove poljoprivredne i stočarske djelatnosti na području posebno zapadnog dijela općine, dozajnemo u razgovoru s Nediljkom Dujćem, zamjenikom načelnika Općine Skradin.

Susreti smo se u Rupama, u kući Zorana Verovića, gdje je, uvjetno rečeno, sjedište

jedne od dviju privatnih gradevinskih tvrtki koje obnavljaju objekte oštećenosti - pete i šeste kategorije. S obnovom objekata u tim kategorijama, čelnici su Skradina, a i žitelji tamošnjih naselja, zadovoljni.

— U mojoj kući je prije bio dućan, kazuje nam u Laškovicima, sedamdesetdvogodišnji Paško Silov, te dodaje: Osim struje, nama triba i dućan, pa makar pod šatorom. Evo, nikitdan, a ja sam uvik ode, nestalo mi šibica. Diću ih kupiti, ma u Šibeniku. Napiši tako, triba nam dućan. Kažu da će struja doći, i dućan, pa makar ispod šatora.

Evo, napisali smo. Hoće li dućan doći ili ne, kada i gdje, vidjet ćemo. S barba Paškom smo obišli svoj njegovo imanje,

slušajući još jednu od sličnih sudsina gubitnika, onih koji su imali svoje kuće, kužine, staje, blago.

Danas imaju samo ostatke ostataka.

— A moram ti još nešto reći. Starost je teško nositi, pogotovo ako nemaš s kim.

— Barba Paško, da je meni doživjeti vašu godinu...

— Je, to svi kažu. A, evo, vidi. Sinovi i kći otišli na svoju stranu. Žena mi je još u Solarisu, jer je bolesna. A ja ode sam. Kuću su mi zapalili, odnili sve, pa i — da prosti — poljski WC... A imao sam blaga: krave, tuke, kokoši, svinje...

Barba Paško, očekujući dolazak struje, dućana, pa makara pod šatorom, uporno ostaje u Laškovicima. Ne da se on, kao i brojni Laškovičani. I dok oni sanjaju o struci, vodi iz cjevovoda na relaciji Kistanje-Laškovića-Ičevo, gradevini rade na obnovi kuća. Uglavnom Zagorci. U južnu Hrvatsku su s obzirom na to da su za njih »gore«, kako tijekom razgovora reče Biserka Kotarski, mrtvi mjeseci. Zato su tu. U Dalmaciji. Obnavljaju, za koju »lovu« nismo uspjeli saznati, kuće u Rupama, Laškovicima, Ičevu i ostalim naseljima diljem Županije Šibenske. Privatno gradevinsko poduzeće »Final-

gradnja« iz Varaždina, obnavlja, sa svojih dvadesetak radnika smještenih u tamošnjoj područnoj školskoj zgradbi, dvadesetak objekata oštećenosti pete i šeste kategorije u Laškovicima. S radovima su, kaže nam Slavko Vindiš, poslovoda poduzeća, počeli 22. studenog prošle godine. Ugovoren rok, s Ministarstvom obnove i razvijanja koji je i raspisao natječaj za izvođača, je 90 dana. Sa svojim djelatnicima u Rupe je, na temelju dobivenog natječaja, od 32 ponude kod istog ministarstva, poslove dobila i gradevinska tvrtka iz Zagreba »GRAPOR« suvlasnicā Biserke Kotarski i Branke Šećić. U Rupama su, uz gospodara Kotarski i njezinu logistiku, kako ona reče, 46 djelatnika, na obnovi ugovorenih dvadesetak objekata. Trenutno radi na 14 objekata, ali kako ih je u Rupama u kategoriji petoj i šestoj oko 170, sklapanje novih ugovora i poslova nije isključeno.

S obnovom obiteljskih objekata se, po svemu sudeći, ide. A što je s gospodarstvom? O tom, potom!

Pripremili:
Katarina RUDAN
Vilson POLIĆ

SA SJEDNICE ŽUPANIJSKOGA STOŽERA ZA KOORDINACIJU AKTIVNOSTI POKRATKA

NE ZAPUSTITI VINOGRADE

Obnova stočnog fonda te revitalizacija poljoprivrede predstavlja temelj za povratak prognanika na oslobođeno područje Šibenske Županije, zaključeno je na sjednici Županijskog stožera za koordinaciju aktivnosti povratka na oslobođeno područje. Naime, dosadašnja iskustva vezana uz povratak prognanika pokazala su da je nemoguće očekivati povratak ukoliko nisu zadovoljeni bar osnovni uvjeti za koliko-toliko normalan život.

Kako je istaknuto na sjednici, tijekom Domovinskoga rata više od 80 posto plodnih poljoprivrednih površina (vinograda i oranica) Županije bilo je okupirano. Veći dio bio je neobradivan i zarastao u korov. Osim toga, uništen je i stočni fond. Budući da je oslobođeno područje po uzgoju stoke i poljoprivrednim kulturama, za što postoje i prirodni uvjeti, povratak i život prognanika gotovo je nemoguće i zamisliti bez revitalizacije poljoprivrede i stočnog fonda. Tako, uskoro će se u suradnji s načelnicima općina na novooslobodenom području realizirati pomoć talijanske vlade u sadnom materijalu, mineralnim gnojivima,

ma, živoj stoci i alatkama a sve u vrijednosti od oko 250.000 dolara. Osim toga, kako bi se dodatno stimulirali prognanici na povratak, Stožer će u suradnji s Regionalnim uredom za prognanike od UNHCR-a zatražiti pomoć u nabavi sjemenjakom krumpira u visini od 50.000 dolara. U tijeku su i agrotehnički rokovi za sjetveni jarog ječma, pa će Stožer predložiti Županijskom poglavarstvu da se osiguraju sredstva za nabavu sjemena i umjetnih gnojiva u visini od 150.000 kuna. Gorući problem u ovom trenutku, kako su istakli članovi Stožera je kako i na koji način obraditi i dohraniti umjetnim gnojivom vinograde, pogotovo one kod kojih je obrada i dohranjivanje kroz protekile četiri godine izostalo. S obzirom na to da je interes ljudi za obradu vinograda velik, članovi Stožera su se složili da se bez obzira na vlasništvo, otpočne s obradom (rezidba i gnojida), a naknadno od Državnog stožera i Vlade zatražiti će se modaliteti i načini za pravni reguliranjem dodijeljenog zemljišta (vinograda).

Kako bi se ubrzao povratak prognanika u ona naselja gdje je to moguće, Županijski stožer će, kako je zaključeno, zajedno s Uredom za prognanike i izbjeglice zatražiti pomoć donatora u obnovi vrtića, škola, ambulanti... Zato već naredni tjedan bit će potrebno izraditi popis navedenih objekata na cijelom oslobođenom području Županije koje treba obnoviti, prvenstveno one za koje postoje već izrađeni projekti i troškovi, jer bez toga neće biti moguće pristupiti potencijalnom donatoru. Isto tako, pri izradi navedenih popisa vodit će se računa i o prioritetima jer sredstva će biti ograničena.

Članovi Stožera izvješćeni su i o mogućnostima financiranja za adaptaciju objekata namijenjenih skrbima starih, nećimčnih i kronično-bolesnih prognanih i izbjeglih osoba. U tijeku idućeg tjedna načelnici općina dostaviti će podatke o objektima koji bi se mogli staviti na raspolaženje za takve namjene.

U nastavku rada, članovi Stožera informirani su i o problemima vezanim za skrb 430 prognanika smještenih u objektima poduzeća »Vodičanka«. Kako bi se donekle ublažili narasli problemi poduzeća »Vodičanka«, Stožer će uputiti dopis Ministarstvu rada i socijalne skrbi da se cijesijom realizira 1.000.000 kuna u cilju podmirenja računa dobavljača. V.B.

RELJEF SILVANA IZ ČULIŠIĆA

RIMSKE SKARDONA U SVJETLU NOVIH OTKRIĆA

Brd Čulišić nalazi se na području seća Dubravice, nedaleko od Skradina, na udaljenosti 5,5 km u pravcu sjeveroistoka. Čini se da je u doba rimske vladavine čitavo područje bilo vrlo gusto naseljeno. Najbolja potvrda su nekoliko uočenih gospodarskih objekata čiji se ostaci nalaze na padinama brijege ili na rubovima plodnog Dubravičkog polja. Radi se o poljoprivrednim ekonomijama poznatijim pod nazivom villae rusticae. Ostaci jednog takvog objekta uočeni su i na položaju Čulišića vinograd. Nedaleko, na mjestu "Zdravica" pronađen je kameni spomenik s reljefnim prikazom rimskog boga Silvana. Ovdje čemo se malo zaustaviti, kako bismo čitatelje upoznali o karakteristikama samog božanstva, odnosno o širenju njegova kulta na čitavo područje rimske imperijske.

U našem slučaju Silvan je prikazan kao Aegipan, tj. kao čovjek-jarac, što najbolje govori o vezama s arkadsko-grčkim Panom. Pan je bog šuma i pastira te je kao takav i zaštitnik stada. Njegovo sjedište je šumovita Arkadija (Grčka) gdje je na poseban način bio čašćen. U rimskoj mitologiji izjednačen je s Faunom (staroitalijski bog šuma, prirode i pastira), a kasnije sa Silvanom. Naime, Rimljani su nakon upoznavanja grčke kulture i religije, preuzeli njihov pantheon ali su bogovima dali svoja imena (interpretatio romana). Kao i Pan, Silvan je obično prikazivan u druš-

tvu jarcu i psa, a od drugih atributa ima pastirski štap i sviralu. Kako je uz taj instrument vezana i jedna zgoda, radi objašnjenja, iznijet čemo u nekoliko redaka najvažnije detalje. Iako po svojoj prirodi divlje biće, Silvan se zaljubio u lijepu nimfu Siringu koja je inače oholo odbijala svaku ljubav. Kako je likom bila nalink božica Diani, zabavljala se lovom, pa se često prikazivala s lukom. Jednom prigodom uočio ju je Silvan te joj se zanesen pokušao približiti. Nimfa u strahu pobježe, ali se na njem putu ispriječi riječka, pa se ona za spas obrati riječnom bogu. Ovaj se smiluje njenoj molbi te je pretvorio u trstiku i to baš u trenutku kad je stigao Silvan (Pan), ali je, umjesto ljepotice Siringe zagrljio šumeće stablike trstike. Rastužen, Silvan odsječe nekoliko stablike trstike i od njih izradi svoju sviralu. U znak sjećanja na lijepu nimfu nazove je sirengom. I od tog vremena njegova svirka sjetno odzvana šumama i dolinama.

Što se tiče našeg spomenika otkriven je slučajno, na putu koji vodi u polje. Njegov pronalazak ima za znanost vrlo veliku važnost. U rimsko vrijeme čitav ovaj teritorij nastavaju Liburni, jedan od značajnijih Ilirske naroda, koji su na istočnoj obali Jadrana ostavili velikog traga u kulturi Ilira. Međutim, na području čitave antičke Liburnije (od rijeke Raše u Istri do Krke) pronađeno je samo 18 posveta Silvanu (zavjetni spomenici — are), od kojih se tek na četiri spomenika sačuvao i likovni prikaz boga. Inače štovanje Silvanova kulta bilo je tada rašireno na prostoru čitava Ilirika, pri čemu treba kazati, da su njegovi spomenici ipak najbojniji na teritoriju koje pripada narodu Delmata, gdje se Silvan štovao kao vrhovno božanstvo. S druge strane, na području Liburna njega štuju domaći stanovnici, ali i novopridošli živalj iz drugih krajeva Carstva.

Silvan je u ovom slučaju prikazan s jarećim rogovima i ušima, a po svemu sudeći bio je prisutan i itifalčki moment (čini se da je falos stradao, prilikom sekundarne upotrebe spomenika). Lik mladolikog božanstva reljefno je prikazan u plitkom udubljenju, koje je od ruba udaljeno 2 cm. Desna strana spomenika, ide po nešto ukrivo, pa se dobiva dojam da je spomenik nepotpun, tj. da mu nedostaje kompozicija likova koji su Silvanovi stalni pratitelji (jarac, pas, nimfe i dr.). Također se čini, da je čitava kompozicija moralu imati i drugi završetak, koji bi zatvarao prostor plitke niše. Ipak, možda je umjetnik zamislio spomenik upravo ovakvim kakav je pronađen. S desne strane Silvana nalazi se stablo koje podsjeća na hrast (radi se o česmini, crnici), od kojeg je ostalo sačuvano deblo te manji dijelovi krošnje s listovima (listovi su duguljasti, a ne kao u hrasta široki i narezani) i plodovima žira. Lik je visok 34 cm i vrlo do-

bro očuvan. Veliki jareći rogovi ukrašavaju glavu s bujnom i krovčavom kosom. Lice je bucmasto, s bradom i brkovima, ali kako je dijelom oštećeno, od nosa se vide samo dvije rupice, dok se usta tek naziru. Desna ruka presavijena je u laktu i naslonjena na prsa. Dio zaščita sa svitutim prstima koji drže siringu (sirinx) te se prsti ne mogu vidjeti. Siringa, koja je napravljena od četiri cjevčice (prema mitu Pan ju je izradio od stabljike trske), prislonjena je na usata pa su ona na taj način pokrivena. Lijeva ruka također je savijena u laktu, ali dosta ležernije, a na pregibu se na nju naslanja pastirski štap (pedum) čiji se donji dio dotiče trbuha. Štap je pridržavan s dva prsta (palac i kapičprst) i ostalim dijelom stisnute šake. Njegov savinut vrh gotovo dodiruje krovčavu kosu na glavi.

Gornji dio muskulognog tijela prelazi u donjem dijelu u blago zaobljen trbuh s pupkom od kojeg se vidi lijepo napravljena rupica. Trup boga završava jakim jarećim nogama s velikim i jasno izraženim papcima, obrazljenim gustom i rutavom dijakom. Lijeva noga je manjim dijelom oštećena s unutarnje strane, tj. od kojena do testisa. Silvana, u našem slučaju, prati samo pas koji se nalazi s njegove lijeve strane, uz nogu, a sjedi na stražnjim nogama, dok se prednjim snažno odupire o zemlju. Pas je, kao i njegov gospodar, stručno izrađen, a s obzirom na njegov izgled može se zaključiti da

Rimski bog Silvan

se radi o snažnijem tipu ovčarskog psa. To potvrđuju i snažne noge s velikim šapama i oštrom noktima. Čitav trup mu je uglavnom dobro očuvan, osim manjih oštećenja na glavi, na kojoj se ističu velike uspravne uši, i na ramenu. Čini se da je pogled psa kao i njegova gospodara uprte nekamo u daljinu, kao da nekog željno očekuju. Silvan svira u svoju siringu i svirkom kao da doziva omiljenu "nimfu", dok uzdignute uši njegova psa jasno govore da i on uživa u ljepoti melodije.

Spomenik je izrađen od domaćeg vapnenca, a odmah se vidi da ga je izradio majstor koji je odlično savladao ne samo klesarsku vještinsku, nego je i vrlo nadaren umjetnik. Da je to tako, govore i anatomске proporcije božanstva i psa, koje su gotovo savršene. Čini se da je radeći u nekoj klesarskoj radionici kamenih spomenika, vjerojatno u obližnjoj Skardoni, još više dotjerao

Prof. Ivan PEDIŠIĆ,
muzejski savjetnik

ŽUPANIJSKI VREMEPOV: SIJEČANJ 1966. GODINE

300 MURTERANA UČLANILO SE U »HAJDUK«

»Točno je da još nisu pronađeni aparati za mjerjenje izuzetno malih veličina, pa s toga stanovištva je ispravno da se pojedini rezultati rade, odnosno radne sposobnosti, još ne mogu utvrditi dok se tehnička mala ne usavrši. I pored toga, još uvek nije riješen jedan problem. Tko je zapravo izmjerio stupanj organizatorskih sposobnosti, intuicije, invencije i, ostalog, kod tih nemjerljivih kreacija? Bar je to moguće! Jer, ukoliko se teško može odrediti količina dima zapaljene hrpe drveta, nije problem izmjeriti težinu samog drveta. Ako se složimo s time da svaki rad ima svoj ekvivalent, svoju vrijednost, ima li onda razloga da u nekim radnim organizacijama jedni dobivaju "kesice" prema učinku, a drugi prema "fikcijama", pa tako svoje "fikcije" dobivaju prema prosjeku tudi osobnih dohodaka.«

Tako je u tekstu pod naslovom "Nemjerljivi" u "Šibenskom listu" od 19. siječnja 1966. godine pisao Opštar (pod tim pseudonimom u rečenom glasili suradivao je Boris

Kale). U društveno-političkoj rubrici Josip Jakovljević najavljuje prošireni plenun Općinskog odbora SSRN, a njegov je i izvještaj sa sjednice Općinskog sindikalnog vijeća — na tom skupu podnijeta je i informacija o programu proslave 900-godišnjice prvog spomena Šibenika. Angažirana humoresku "Suverema meteoreologija" objavljuje Nikica Marinković, a o nekim pokazateljima razvitka komune Šibenik iscrpno piše Boško Šarić.

Šire šibensko područje (a list je u to vrijeme "pokriva" komune Šibenik, Drniš i Knin) zastupljeno je s podstom različitim napisima. Tako, na primjer, dopisnik iz Knina (a bio je to Andrija Matković) izvještava da je u Kninu otvorena izložba "Jugoslavenski zbijeg u El Shatu", o tome da u nekim selima Bukovice rade školske kuhinje (toplji obrok dobivaju djeca u Blivočinu Selu, Ereniku, Kolašcu, Nuniću, Prkljama, Varivodama, Mokrom Polju i Radučiću), a tu je i notica da je mašinski inženjer Zdravko Rašeta, direktor Tvornice vijaka u Kninu, na fakultetu

u Beogradu obranio doktorsku disertaciju pod naslovom "Rekordan bruto-promet". Jerko Latin piše o radu poljoprivredne zadruge u Vodicama i kazuje da je "već naručen suvremeni stroj za preradu masline iz Italije, a u Gaćelezima bit će otvorena nova prodača mješovite robe". Latin piše i o skorim radovima na adaptaciji zgrade osnovne škole u Vodicama, kao i o programu obilježavanja 100-godišnjice pošte u tom mjestu. Dopisnik iz Drniša (bio je to Josip Zagorac) javlja da će "početkom idućeg mjeseca Drniš biti uključen u automatski međunarodni saobraćaj u SR Hrvatskoj". Dopisnik iz Murtera (bio je to Omer Jureta) razgovara je s Berislavom Turčinovom o akcijama pred turističku sezonu, a o napretku turizma govorili su i Pero Pepeša i Ante Marušić. Reportaža "Bijela zima bradu im" objavljuje Andrija Matković, a o teškoćama što ih je izazvao snieg u Drnišu izvještio je Josip Zagorac. (Reportaža o snijegu u Šibeniku u tom je broju "Šibenskog lista" — popraćenu fotografijama

— imao Joško Čelar. U kulturnoj rubrici "Šibenskog lista" učljujiv je članak "Bole od očekivanog, u kojemu se govori o radu (teškoćama i uspjescima) Muzičke škole i Dječjeg vrtića. O situaciji u Muzičkoj školi govorio je Nikola Bašić, dok je problematiku spomenute ustanove za djecu prikazala Ljubinka Radlić. Tu je i razgovor s Radojkom Garbovac (vodio ga je Joško Čelar), a povod je bio članak što ga je Radojka napisala (i bio je nagrađen) "povodom Dana vazduhoplovstva". Tu je i vijest da lutkari pripremaju premijeru komada "Zeko naduvenko" sovjetskog pisatelja Atamanova — režija je povjeren Zvonku Bakoviću, scenski okvir je Branko Friganović, a uloge kraljeva Branka Aralica, Milena Lakić, Gordana Škundrić, Milena Burazer, Milan Lalić, Olivera Remigio i Žarko Škundrić. Zabilježeno je da se u knjižarskim izložbama pojavila odža pjesma o katastrofi broda "Tisza" — autori su Marin Matijaš i Marko Copić, a edicija je štampana u 5 tisuća primjeraka. Nailazimo i na

najavu večeri zabavnih melodija, a nastupaju Gaby Novak, Arsen Deđić i Mišo Kovač.

Na godišnjoj skupštini NK "Šibenik" prezentiran je podatak da klub optereće čak 14 milijuna dinara (sjednici su prisustvovali Ante Bučkić, Boško Karadžole i Hrvoje Željić), a među ostalim, autor izvještaja Drago Korda utvrdio je da je za novog predsjednika Kluba izabran Nikica Zaninović. Velibor Orošnjak je sa 37 zgoditaka bio najbolji strijelac, Petar Stošić odigrao je najviše utakmica (poslije njega Orošnjak, Miljević, Marenčić, Marinčić i Relić), a kao najbolji juniori istaknuti su Bakmež, Stošić, Superba, Lovrić i Lakoš. Dopisnik iz Murtera (bio je to Omer Jureta) navljava da će u tom mjestu gostovati splitski "Hajduk" — "tom prilikom će oko 300 omiljadina i odraslih iz Murtera, Betine, Tješnja i Jezera dobiti člansku kartu i značku 'bijelih'". (Nastavlja se)

J. VESELIĆ

TRAGOM
JEDNOG
VREMENA

POZADINA I NAČIN BOMBARDIRANJA ŠIBENIKA 1943./44. GODINE

U prošlom broju Šibenskoga lista rječju i slikom nastrojao sam načet jednu danas manje poznatu epizodu iz bliske šibenske prošlosti: savezničko bombardiranje grada 1943./1944. godine. Iznesene fotografije datiraju nakon najdrastičnijega bombardiranja grada 13. prosinca 1943. godine. Snimke su načinile njemačke okupacijske vlasti neposredno nakon bombardiranja.

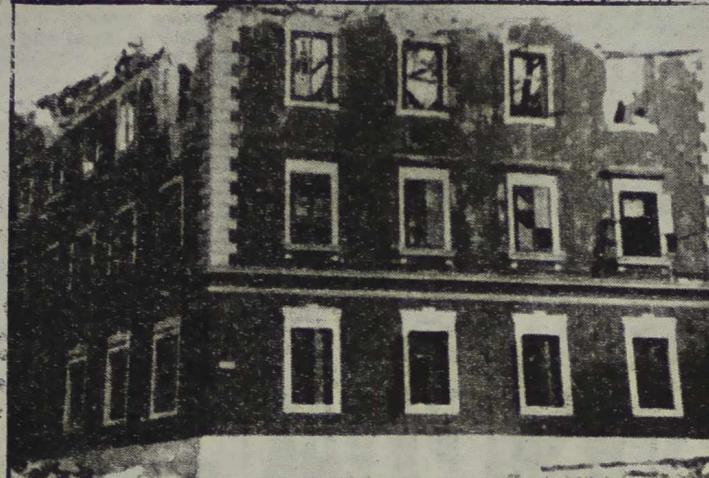
Nakon prvega nastavka, do sada mi se obratio nekoliko građana koji su živi svjedoci tih drastičnih zbivanja. U razgovoru s njima dobio sam ponovne potvrde o tomu da se za bombardiranje unaprijed znalo, te da su to doznali preko komunističkih agitatora. No neko o tomu sudi povijest.

Kako se vršilo bombardiranje?

Zrakoplovi koji su sudjelovali u bombardiranjima primorskih gradova poljetali su iz zrakoplovne baze FOGA u Italiji. O svim letovima i akcijama, te ciljevima koje je trebalo uništiti, vodena je precizna dokumentacija. U njoj su navedeni: vrijeme bombardiranja (godina, datum i sat), broj borbenih letova eskadrila (ponekad i svakoga letača), cilj koji treba uništiti, broj zrakoplova, te otprikljike učinak. Pored toga navodi se po kakvom su vremenu tetači djelovali, jerli na njih otvarana protuzračna vatra, jerli bilo zračnih borbi s njemačkim zrakoplovima i sl.

Za nas je iz tih letačkih dnevnika bitno slijedeće: količina i težina bomba izbačenih na grad.

U tim borbenim akcijama najčešće su sudjelovali zrakoplovi bombarderi

Zgrada pošte uništene je potpuno u prosincu 1943.

tipa B 25. Djelovali su uvijek u većim grupama. Samostalne su akcije bile rijetkost.

Bombe kojima su bombardirali zemaljske i vodene ciljeve imale su težinu od 500 libri (227 kg). Izbacivale su se pojedinačno ili u paru (povezane lancem da bi što više razorile). Izbacivale su se i bombe koje su ponekad dosizale težinu i 1000 kg. Osim navedenih korištene su i bombe koje su bile težine nekoliko kilograma, bacane su u većoj skupini, a služile su samo za uništavanje ljudi (analogne su da-

našnjim zvončićima). Njihovo djelovanje usmrtilo je veći broj civila u gradu (takve su bombe padale na Bolnicu, Poljanu, pred zgradom Suda i dr.).

Precizan broj zrakoplova koji su bombardirali Šibenik teško je utvrditi (potpuniju i kompletiju sliku dobit će obradom letačkih dnevnika čim ih prikupim). Obično su letjeli u skupini od 36, a u prosjeku su izbacivali 216 bomba. Svaki zrakoplov izbacio je 6 bomba. Prosječna izbačena težina eksploziva iznosi oko 37 tona. (Količina izbačenih bombi iznosi je 49 tona. Svaka

Bombe su padale po najužem središtu grada
— Kalemaga

bomba imala je otprikljike 75 posto eksplozivnog punjenja).

U letačkim dnevnicima navedeni su precizni podaci za ciljeve koje treba uništiti. Ponekad bi se poneki zrakoplov izdvojio iz borbenoga jata i samostalno djelovao po cilju. Međutim, u tim izveštjima ponekad se navodi i postojanje alternativnog cilja. Kad se takav cilj navodi, nikada se precizno ne kaže o čemu je riječ. Tu se zapravo najverovatnije i krije pozadina naručenoga bombardiranja. Letači su zasigurno znali o čemu se radi, te da ne kompromitiraju svoja imena (jer su svaki izveštaj morali potpisati) bombardiranje naselja (selo ili gradova) nazivali su alternativnim ciljevima.

Monstruozi naručitelji takvih zlodjela bili su stacionirani na Visu (Vrhovni štab). Veoma su dobro kamufirali svoju pozadinu u ovim dogadjajima, te su se sličnim materijalima toga vremena veoma malo eksploatirali u znanosti.

No ponekad bi im stvari izmicali

kontroli. Primjerice, 5. prosinca 1943. godine strahovito je bombardiran Kaštel Sućurac. Tom prigodom poginulo je na desetke njegovih stanovnika. Prilikom crvenoga obreda, na crkvu su pale bombe i svi koji su bili na bogoslužju, začas su bili zatrpani gomilom ruševina. Danas je od crkve ostao samo zvonik, ali na njegovu vrhu, umjesto križa nalazila se petokraka, a imenima poginulih komunista su vješto manipulirali.

Il primjerice, neposredno nakon drugog svjetskog rata, u Zadru, prigodom jednog političkog govora, jedan se srpski oficir toliko zanio govorom da je rekao kako povijest Zadra počinje 1945. godinom te kako porušeni dio Zadra treba graditi po mjeri socijalističkoga čovjeka (potpuno je tom izrekom negirao tisućljetu povijest Zadra).

Zacielo je takvih incidenta bilo i u Šibeniku.

prof. Joško ZANINOVIC

Prvi upravitelj „Izgradnje“, organizator i pokretač aktivnosti poduzeća. Prema mnogima koji ga se sjećaju on je i najmarkantniji liknost ne samo prvog desetljeća i pola stoljeća razvoja tvrtke. U piejadi vrsnih stručnjaka „Izgradnje“ inž. Jakov Despot, zauzima iznimno mjesto i potpuno zasluguje valorizaciju vlastite, danas gotovo anonomne, a tako značajne uloge u mozaiku povijesti „Izgradnje“ i Šibeniku u koju je utkao svoje najbolje godine.

Roden je u Mandolini kod Šibenika 1. ožujka 1897. godine. Osnovnu je školu završio u Šibeniku, a realnu gimnaziju u Splitu 1917. godine. Na Gradištvom odsjeku Tehničke visoke škole u Pragu diplomirao je 1925. godine i tako postao jedan od rijetkih gradištvinskih stručnjaka u tadašnjoj Dalmaciji koji su se školovali na poznatim europskim sveučilištima.

Još za vrijeme studija Despot se počeo baviti veslanjem. Bio je član praške „Slavije“ od 1921. godine. Tu ljubav prema veslanju prenosi u Šibenik gdje postaje aktivnim sudionikom osnivanja veslačkog kluba „Krka“ i njegovog izrastanja u najbolji klub tadašnje države. Kao veslač sudjeluje u blistavoj pobedi u osmerki na državnom prvenstvu u Splitu 1926. godine te u istom gradu 1927. godine na prvenstvu države u osmercu. Ostavši do kraja života sentimentalno vezan za veslanje dao je veliki prilog razvoju tog sporta.

Nakon školovanja odmah se zapošljava u Šibeniku gdje je njegov prvi posao bila izvedba operativnog gata za prekoceanske brodove u šibenskoj luci (1925.-1928.). Netom po završetku

IZGRADNJA 1945.-1995. Ing. JAKOV DESPOT ORGANIZATOR I POKRETAČ AKTIVNOSTI

Piše: Ivo ŠPRILJAN

ovog zahvata prelazi (1928.) na rad u Tehničko odjeljenje općine Šibenik gdje 1932. postaje rukovoditelj — općinski inženjer. S velikim žarom radi na rješavanju brojnih komunalnih i gradištvinskih zadataka u općini i gradu. Sudjeluje u proširenju infrastrukture gradištvog vodovoda, kanalizacije, radi na uređenju ulica, rasvjete glavnoga gradištvog trga te na preuređenju i proširenju groblja sv. Ane u Šibeniku (između 1933. i 1936. godine). Gradi škole u Primoštenu, Danilu, Konjevratima, Lozovcu. U dvadesetak sejla gradi vođopskrbne objekte (naplovne s gusternama). Kao predstavnik općine Šibenik do 1939. godine. Nadzire radove na izgradnji nove Carinarnice u Šibeniku, a zapažena je njegova uloga u Lozovcu gdje 1939. godine prelazi raditi kao rukovoditelj održavanja. Početkom lipnja 1941. godine talijanski gaštišti pokušavaju pridobiti dodjelom odlikovanja, ali Despot to odbija te pada u nemilos talijanskih okupacijskih vlasti. Zbog takvog poteza dobio je otakz te s obitelji čitav rat preživljava u velikoj oskulđici.

Kada je obitelj otišla u izbjeglištu u selo Lozovac, NOO Šibenika dolazi u dodir s inž. Despotom, koji kroz 1944. i djelom 1945. godine radi na zaštitu ratnih šteta u tvornici aluminijske. Za vrijeme Despotovog rukovodstva „Izgradnja“ je razgranala aktivnost u nekoliko dalmatinskih gradova pa osim u Šibeniku radi u Zadru, Drnišu, Kninu i Trogiru.

Despot je bio zaljubljenik u Šibensku graditeljsku baštinu stvorivši vrlo poznatnu s arhitektom Haroldom Bilićem i inž. Ferićem s kojima je nerijetko obilazio gradilišta na rekonstrukciji Gradske vijećnice i obnovi katedrale. Za vrijeme Despotovog rukovodstva „Izgradnja“ je razgranala aktivnost u nekoliko dalmatinskih gradova pa osim u Šibeniku radi u Zadru, Drnišu, Kninu i Trogiru.

Despot je bio zaljubljenik u Šibensku graditeljsku baštinu stvorivši vrlo poznatnu s arhitektom Haroldom Bilićem i inž. Ferićem s kojima je nerijetko obilazio gradilišta na rekonstrukciji Gradske vijećnice i obnovi katedrale. Za vrijeme Despotovog rukovodstva „Izgradnja“ je razgranala aktivnost u nekoliko dalmatinskih gradova pa osim u Šibeniku radi u Zadru, Drnišu, Kninu i Trogiru.

Ing. Jakov Despot nikada nije bio član KPJ, što nije bilo povoljno u vrijeme kada su se preferirali tzv. „politički podobni kadrovi“. Gradski partijski Komitet Izvršio je 1954. godine utjecajni pritisak na Despota u cilju da ga se smeni u funkcije. Usprkos podršci radništva, politički pritisak na Despota nije jenjavao. Da bi izbjegao veće posljedice na djelatnost tvrtke, Despot je odstupio i na Novu 1955. godinu s obli-

telj odselio u Zadar. Na njegovo mjesto došao je Stipe Berović.

U Zadru ing. Despot radi kao nadzorni organ Skupštine općine. Sudjeluje u izgradnji nove zadarške luke Gaženica, pješačkog mosta u centru grada, vinarija u Zadru i Benkovcu te nekoliko objekata tvornice Bašat. Umirovljen je 1964. godine nakon četiri desetljeća posvećenih gradevinarstvu. Taj svestrani, vrijedni čovjek sahranjen je u Šibeniku 12. kolovoza 1982. godine gotovo u potpunoj anonimnosti.

Za spomen generacijama koje slijede može se jednostavno reći: sve što je Šibenik stekao kroz stoljeća svoje povijesti duguje plejadi vrsnih stvaralača, među kojima jedno mjesto s pravom zauzima inženjer Jakov Despot.

(Nastavlja se)

“Osnivačka skupština VK „Krka“ održana je 1923. godine. Dvije godine kasnije Ing. Despot je izabran u novu upravu kao zamjenik vode veslača. Prije II. svjetskog rata bio je savezni kapetan, kasnije i savezni sudac. Za svog rad iz II. sv. rata Despot je primio zlatnu spomen plaketu Veslačkog saveza bivše Jugoslavije; Nikola Begić, Pedeset godina Krke, Šibenik, 1973.

„Medu starim natircima u zbirici Arhivskog centra u Šibeniku nalazi se projekt za uređenje tzv. „Splitskog puta“, ulice koja vodi od zgrade Carinarnice do stare pošte. Projekt ima 2 lista, situaciju u mj. 1:250 i uzdužni profil u mj. 1:250 i 1:100, sve iz 1936. godine i gotovo potpuno nalič današnjem stanju. Iz pisma Jere Matačića upućenog „sreskom načelstvu-gradjevnoj sekciji“ od 27. svibnja 1936. godine saznajem da je autor tog projekta osobno inž. Jakov Despot. Analizirajući slične projekte za uređenje „državnog puta“ od starog pazara do Poljane te poteca između Poljane i obale mogao bi se valorizirati doprinos Ing. Despota i na tim zahvatima.“

„Poduzeće je 1953. godine imalo 1705 zaposlenih. Nikada kasnije „Izgradnja“ nije imala više radnika. Posljednji put je imalo preko 1000 zaposlenih 1960. i 1964. godine.“

„Koliko je Ing. Despot bio cijenjen među radnicima razvidno je iz referata sindikalne podružnice „Izgradnje“ za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 1953. godine. Na jednom „mjestu“ referent govori o Ing. Despotu: „... Mišljenja sam eko analiziramo dosadašnji rad načeg direktora u poduzeću, ako pogledamo da je on rukovodilac ovog poduzeća još od njegovog osnutka pa do danas, kada je to isto poduzeće u stanju da izvodi sve vrste radova bez obzira na zamašnost i složenost. To je čovjek koji je neprekidno vezan uz poduzeće, bilo to za vrijeme redovnog radnog vremena ili izvan radnog vremena ...“

„Npr. Šibenski list donosi na sportskoj stranici samo nekoliko rečenica o ulozi Ing. Despota u veslačkom sportu, 21. kolovoza 1982., str. 9. „U Zagrebu žive sinovi pok. Ing. Despota, dr. ivo Despot, rod. 1930. i Nikola Despot, dipl. inž. grad., rod. 1928. godine. Sjećanje na svog oca kazivao mi je Nikola Despot potčekom studenog 1995. godine. On je i autor nekrologa „In memoriam, Jakov Despot dipl. inž. grad.“, objavljen u časopisu „Gradivinar“, 34, (1982.) 9. str. 361. odslike sam također crpio podatke za ovaj portret. Svoja sjećanja na prvog direktora „Izgradnje“ govorili su veterani poduzeća Miljenko Ninčić i Zdravko Gojanović, otkriveni mi Despotov lik u najboljem svjetlu.“

**IZMEĐU JUČER
I SUTRA**

Kinez »otvorio« oči

Katkad je, eto, potrebno da nama, Šibenčanima i Kinezi »otvore« oči.

Mladi šibenski odbojkaši bi sa dva mjeseca oštrog treninga bez teškoća igrali u Prvoj hrvatskoj ligi! Odavno nisam vidio takav skup nadarenih i dobro selektiranih igrača — decidiran je bio gospodin Yu You Wei, slijajni kineski odbojkaški stručnjak, koji je zahvaljujući suradnji OK »Šibenik« i zagrebačke »Mladosti«, boravio nekolicina dana u šibenskom odbojkaškom gnezdu.

A spomenutom Kinezu iz Pekinga zaista valja vjerovati. Riječ je o treneru koji je svojedobno u Maovo vrijeme »dekretnom« preseljen u Peking da bi vježbao najbolju kinesku selekciju, stručnjaku, koji je udario temelje najsavojnije generacije »Mladosti« (Travica, Čaušević, Malević...), te kojemu je ovo sedma sezona u Zagrebu.

Zašto tvrdim kako nam je Kinez »otvorio« oči? Pa, da ne bi razgovora s njim ni autor ovih redaka ne bi znao što su sve u sjeni »velikih« šibenski odbojkaški zanesenjaci načinili u zadnje 2-3 godine. Sedam je mladih šibenskih odbojkaša u tom razdoblju promijenilo adresu za Zagreb. Dres Mladosti odjenuju su Hrvoje i Goran Slavica, Ramadža, Ninić, Gužić, Međurov i Vukorepa. Hrvoje Slavica se vnuo do »zvijezda«: u jednoj je godini odjenuo dres i kadetske, i juniorske, i seniorske reprezentacije. A sve se to događa u klubu, kojemu je godišnji budžet 10 tisuća maraka, »skrpanih« sa svih strana. I sav je stručni teret pao na jednog čovjeka: profesora Pašku Skelinu.

A spomenuti odbojkaški zanesenjak u anketi za najboljeg šibenskog trenera, koliko me sjećanje služi, nije dobio ni jedan, jedini glas!

Glas svoj je na fini način drio Joško Odak, podžupan Županije Šibenske, kad je na svečanosti proglašen najboljim športaša naglasio potrebu »pravednije raspodjele sredstava za sport iz proračuna«. Tajnik KK »Šibenik« Joško Šupe bio je nešto oštři i precizniji, kad je za »Slobodnu Dalmaciju« izjavio: — Nemam nikakvih primjedbi, kad je riječ o prof. Antu Šupku i Gradskom poglavarstvu. Iz njihova proračuna klubovi dobiju sredstva po nekakvom nepisanom, ali ipak, valjanom kriteriju. Ne shvaćam, pak, župana mr. Pašku Bubala. Za njega i županijski proračun postoji samo NK »Šibenik«. Kao da vaterpolisti, košarkaši i košarkašice ne postižu uspjehe.

Sve spomenuto je, kako rekoh, još uvijek na razini kuloarskih čakula ili prigodnih, neuobičajenih nazdravčarskih riječi, no na tome zaista ne bi smjelo ostati. Poznata priča o Šibeniku kao »pravom športskom gradu« treba biti popraćena i barem skiciranim modelom raspodjele sredstava iz službenih izvora. Pritom se ne smijemo zastaviti samo na »velikim«. Valja vjerovati da će obnova Ljepa naše, točnije Šibenskog kraja biti popraćena i obnovom nekada više nego razvijenog športa u bazi. A onda bi bilo zaista nesmotriće dijeliti novac sistemom »tko se kome dopada« ili »tko prvi pokuca na vrata«.

Ivo MIKULIĆIN

ZAVRŠEN JESENSKI DIO OPĆINSKE LIGE MALOG NOGOMETA OTOKA MURTERA

»POLICIJA« JESENSKI PRVAK

Zaista je bilo lijepo naći se ove jeseni nedjeljom u Murteru. Za ljuditelje malog nogometa to je bio praznik. Svake nedjelje na igralištu športskog društva »Kornatar«, a u organizaciji malonogometnog kluba »Završnje« nadmetalo se deset momčadi malog nogometa otoka Murtera. Murterani su kao i svake godine imali najviše predstavnika: »Zlak«, »Završnje«, »Lešinari«, »Hramina«, na slici »Sirena« i »Greenpeace«, »Policija« i MS su pirovačke momčadi, dok su »Studio« i »Tisno-Di Erre« predstavnici Betine, odnosno Tisnog.

Jesenski dio pripao je momčadi »Policije« iz Pirovca. S osvojenih četraest bodova na vrhu prvenstvene ljestvice ostaje najduže — do proljeća. Drugo mjes-

to pripalo je »Sireni« sa samo bodom manje koja je u posljednjem kolu poražena od »Završnja« 3:0. »Tisno-Di Erre« je treće sa 12 bodova koliko ima i četverop-

to posljednjem, 9. kolu postignuti su ovi rezultati: Greenpace — Studio 4:2, Lešinari — Policija 2:5, Sirena — Završnje 0:3, Hramina — MS 1:4, Zlak — Tisno-Di

TABLICA

1. Policija	9	7	0	2	46:20	+ 26	14
2. Sirena	9	6	1	2	35:19	+ 16	13
3. Tisno-Di Erre	9	5	2	2	35:22	+ 13	12
4. Završnje	9	6	0	3	35:26	+ 9	12
5. Zlak	9	5	1	3	33:25	+ 8	11
6. MS	9	5	0	4	32:32	0	10
7. Greenpeace	9	4	0	5	23:30	- 7	8
8. Lešinari	9	1	3	5	16:27	- 11	5
9. Hramina	9	2	1	6	21:35	- 14	5
10. Studio	9	0	0	9	17:57	- 40	0

lasiранo »Završnje«, ali nešto slabijom gol-razlikom.

Najbolji strijelci su: Božidar Kale »Završnje« sa 20 postignutih zgoditaka, a slijede ga Marko Periša sa 16 i Petar Cicvara sa 15 golova, obojica iz »Policije«.

Erre 1:4.

U 10. kolu, koje počinje 3. ožujka sastaju se: Završnje — Hramina, Lešinari — Sirena, Greenpeace — Zlak, MS — Tisno-Di Erre i Studio — Policija.

Josip PAPEŠA

ROGOZNICKI MAČEVATELJI NE MIRUJU

IZ ROGOZNICE U SVIJET

O mačevalačkom klubu »Galeb« iz Rogoznice pisale su već gotovo sve hrvatske novine, od tiražnih dnevnika do poznatih tjednika i mještečnika, a i HRT je u više navrata imala priloge o njima. I na stranicama našeg lista pišano je više puta o tom klubu. Začuduje medijska pozornost koja se poklanja tom malom športskom kolektivu iz malog mjeseta kada se zna da mačevanje u Hrvatskoj ne spada u red velikih nacionalnih športova, tim više što postoji mnogo veći mačevalački klubovi u Zagrebu i Splitu. Doista samo se ne upućeni čude medijskoj slavi MK »Galeb«. Naime, poznato je da je mačevanje bijeli šport, sport velikih europskih gradova, bogatih roditelja, čak i odabranih nacija (Madari, Talijani, Francuzi).

I upravo zato mačevanje u malom primorskom mjestu je čudo koje se dogodilo zahvaljujući treneru Andrasu Beszedesu, i talentiranim mlađim Rogozničanima. U ove zadnje četiri godine napunili su svoju klupsku riznicu: 100 medalja osvojenih na državnim prvenstvima i domaćim turnirima. Međutim, od prošle godine natjecatelji ovog kluba odlaze i na inozemstvu natječanja — europske i svjetske kupove, te razne turnire, posebno kadetske i juniorske. Od mlađih kadeta i juniora uspjeh na međunarodnom planu se tek

očekuje. Neposredno poslije povratka iz Budimpešte pitali smo predsjednika kluba Antu Mijalica kako je bilo u mališanskim prijestolnici i kakvi su planovi »Galeba« u 1996. god.?

— Na svjetskom kupu za juniore sudjelovao je naš natjecatelj Željko Topić u disciplini sablje i ušao među 64 natjecatelja, što je uspjeh kada se zna da je bilo 130 natjecatelja iz 26 država. Put i boravak u Budimpešti omogućila nam je turistička agencija »Adriana« iz Zagreba, vlasništvo Ivice Matkovića. Tijekom veljače pozvani smo na međunarodni turnir za mlađe kadete u Bratislavu, kao i na međunarodni turnir za juniori i seniore koji bi se trebalo odigrati krajem ožujka u Villachu u Austriji. U ovoj godini očekuju nas državna prvenstva u svim disciplinama i za sve uzraste, a kulminacija svega trebalo bi biti »Kup Rogoznice« u floretu za dame i kup »Četiri velikana hrvatske sablje« za muškarce, koji bi se trebali odigrati u rujnu. Već imamo najave nekoliko klubova iz Slovačke, Slovenije, Austrije i Italije. Tako bi turniri imali međunarodni karakter. Sve ovo je zamisljeno i planirano ukoliko bi se u ovoj sezonu odigralo.

Vedrana STOČIĆ

KVALIFIKACIJE MLAĐIH JUNIORA ZA VATERPOLSKI KUP HRVATSKE

1. KOLO

KOBNA PROMJENA VRATARA

Solaris - Slobodna Dalmacija 9:10

Bazen hotela »Ivan« u Solarisu. Gledatelja 250. Utakmica 1. kola kvalifikacija Vaterpolorskog kupa Hrvatske za mlade juniora: Solaris — Slobodna Dalmacija (Split) 9:10 (2:2, 2:3, 2:0, 3:5). Suci: Dragan Štampalija (Tribunj) i Goran Vlahov (Šibenik). Opunomoćenik HVS-a: Bojan Kravica (Šibenik).

SOLARIS: Vrebac, Tare, Ćaleta (1), Matić (2), Juras, Krasić, Španja (2), Vranković, Macura (1), Krnić, Čvrljak, Marelja (1), Računica (2), Bujas. Trener: Danko Jerković.

Realizacija igrača više: 8 (4). Četverci: 1 (1).

Prava tragedija! To je jedini izraz za poraz mladih juniora Solarisa (mladići rođeni 1980. godine i mladi) na startu kvalifikacija Kupa Hrvatske. Naime,

nitko se živ nije nadao da bi se mladi Šibenčani mogli potpuno ravnopravno nositi s objektivno daleko jačim Spilićima. Dapača, igra u trećoj četvrtini bila je, posebno u obrani, vaterpolsko savršenstvo. Nečekivano, i atmosfera na bazenu je bila fenomenalna, pa su se mladi Spilići potpuno »izgubili« — trebalo ih je samo doći. Na žalost, ispadla da je za domaćine bila kobna promjena vratara u pauzi između treće i posljednje četvrtine. Primili su, naime, čak pet zgoditaka u zadnjem periodu igre. Nije »ugranio« djelovalo niti zapisnički stol — Šibenčani su oštećeni prilikom izvršavanja ulaska isključenih igrača, a posebno u posljednjoj četvrtini kada pet minuta i 31 sekundu prije kraja nije označena treća osobna gostujućoj »četvrtki« Gavrančiću. Tu su i suci zakazali pokazujući broj šest.

Ništa to, međutim, neće utješiti »Solarisovu« mladost kojoj bi uspjeh na ovoj utakmici predstavljao ogroman motiv za daljnji rad, jer, ionako, treniraju u nemogućim uvjetima.

2. KOLO

Bez gola iz pozicionog napada

Mornar — Solaris 10:5

Mali bazen kompleksa plivališta »Dr. Ratko Viličić« u Pojluđu. Gledatelja 100. Utakmica 2. kola kvalifikacija mladih juniora za vaterpolski Kup Hrvatske: Mornar — Solaris 10:5 (3:0, 4:3, 2:1, 1:1). Suci: Zlatko Čuk i Tiho Lovrić (oba iz Splita). Opunomoćenik HVS-a: Ivo Nakić-Alfirević (Split).

SOLARIS: Vrebac, Tare (1), Ćaleta (1), Matić, Juras, Kra-

ić, Španja, Vranković, Macura (1), Krnić, Čvrljak, Marelja (1), Računica (1), Bujas.

Realizacija igrača više: 13 (5).

Vidljivo je po kretanju rezultata (4:0, 7:2, 9:3) da Šibenčani nisu imali šanse za uspjeh. Poraz, međutim, nije strašan niti neočekivan. Tek, malo peče podatak da su mladi Solarisa svih pet zgoditaka postigli u igri s igračem više. Dakle, nisu realizirali niti jedan »pozicioni« napad, s istim brojem igrača u bazenu.

Prička za prvu pobjedu je već u pondjeljak, kada u Solarisu gostuje makarski Galeb (početak u 20 sati). B.J.

NAKON USPJEŠNO ZAKLJUČENOG PRVOG DIJELA PRVENSTVA ŠIBENSKIH KOŠARKAŠICA

Daleko je peto mjesto!

Nakon odlaska Time Džebo, košarkašice »Šibenika« počele su, zapravo, dokazivati svoje vrijednosti. Kako drukčije opisati pravi preporod u igri. Pokazatelj toga su i rezultati izborova najbolje sportašice za prošlu godinu — konkurenca su jedna drugoj bile Gordana Komadina i Danica Brkić.

One koje su redovno na Baldekinu, posebno impresionira igra na dvije posljednje utakmice — strašnu »Montmontažu« šibenske djevojke držale su do zadnje sekunde u strahu od poraza, a susret protiv Osječanki je priča za sebe. Nakon 40:29 i 43:37, mrak — gošće u devet minute prave 16:0 i dolaze do praga pobjede, vode 53:43 sedam minuta prije kraja, tako će trener Brajković reći: »vladala je panika, potrošio sam oba time-outa«. Unatoč velikom broju grešaka i promašaja, on nije ništa mijenjao cijelu utakmicu. Dočekao je da Gordana Komadina — pregrize jezik — i povede sastav u pobjedničke vode. Spomenuta je igračica u nastavku zabilježila čak devet skokova (pet napadačkih) i 12 poena u zadnjih sedam minuta. Ruku su joj pružile i ostale, a »šlag na tortu« stavila je 15-godišnja Petra Štampalija polaganjem iz lijevog dvokoraka za konačni 66:57. Konac utakmice istinske ljubitelje sporta, prisutne u dvorani nije mogao osavljati ravnodušnim — neopisiva radost igračica vraća nam slike punе dvorane i veli-

kih uspjeha šibenske ženske košarke. I gledatelji su, konačno, malo živnuli. Iako ih je bilo malo njihova je podrška u finišu bila značajan faktor preokreta, a netko ne upućen teško je mogao vjerovati da ih je tek stotinjak u dvorani. Naravno, i Funtuci su počeli vraćati »staroj ljubavi«.

Potpun je povratak, međutim, daleko. Peto mjesto u prvom dijelu prvenstva nije, kako su u ŽKK »Šibenik« tvrdili, osigurao plasman u Kup Lilian Ronchetti. Trebat će još »kopati i orati« u mini-ligi od petog do osmog mjesteta, a zatim i u doigravanju za željenu poziciju. O manje sportskim (organizacionim i finansijskim) stvarima neće mo. Tek, sve su češće priče o većim ambicijama za sljedeću sezonu (iako svu u klubu tvr

**Hrvatska poštanska banka
- jedina banka koja dolazi u vaš dom!**

HPT zbližava ljudi!

Ne prekidajte staro prijateljstvo!

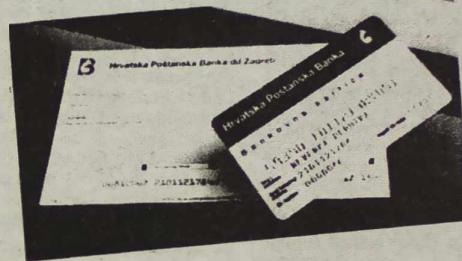
Poštovani i dragi naši umirovljenici!

Ne mijenjajte stare navike. Primajte i nadalje mirovinu u gotovini, na ruke, u svojoj kući, kako ste naviknuli i kako vam je ugodno. Naši i vaši poštari na vaš nalog postaju službenici **HRVATSKE POŠTANSKE BANKE**
- jedine banke koja dolazi u vaš dom.

Službenik Hrvatske poštanske banke, inače Vaš poštar, će vam bez čekanja i gužvi, u vašem domu, isplatiti u gotovini dio ili cijelu mirovinu - po vašoj želji.

Odlučite se za ovaj ugodan i vama već poznat način isplate mirovine u gotovini, putem stedne knjižice ili putem tekućeg računa Hrvatske poštanske banke
- banke koja dolazi u vaš dom.

**Ne prekidajte staro prijateljstvo!
Naši poštari postaju vaši
osobni, kućni bankari!**

**Hrvatska
Poštanska
Banka d.d.**

pirovčanka
poljoprivredna zadruga sa
potpunom odgovornošću

raspisuje

NATJEČAJ

1. RUKOVODILAC KOMERCIJALNO-TEHNIČKOG SEKTORA NA NEODREĐENO VRIJEME

UVJETI:

1. VŠS ekonomskog smjera s jednom godinom radnog iskustva

Natječaj je otvoren osam (8) dana od dana objave u »Šibenskom listu«

Ponude sa kratkim životopisom slati na adresu: »Pirovčanka«, poljoprivredna zadruga Pirovac — kadrovska služba.

MALI OGLASI TEL. 35-600

POVOLJNO prodajem metalnu cisternu zapremine 1,5 x 2 x 2,5 m, table trstike, dimenzije 5 x 50 x 200 cm, manju aluminijsku traktorsku prikolicu marke »Mio standard« i pilinsku peć marke »Super ser., komplet s bocom. Telefon 36-330.

PRODAJEM stan površine 61 četvorni metar. Informacije na telefon 33-159, svakim danom od 10 do 22 sata.

IZNAJMLJUJEM potpuno uređen poslovni prostor u strogom središtu Šibenika. Ponude na telefon 442-772 između 15 sati.

PROVID d.o.o. pruža mogućnost usamlijenim i slobodnim osobama međusobna poznanstva sve do zaslanjanja bračne zajednice. Javite se s povjerenjem.

njem. Telefon 022/44-998, nazovite od 16 do 19 sati, a subotom od 18 do 21 sat.

MLADI bračni par bez djece traži jednosoban ili dvosoban stan s namještenom kuhinjom. Nazovati svakim danom od 15 do 18 sati na telefon 647-357.

IZNAJMLJUJEM gospozinu, dvokrevetnu sobu, kućnito i čajnu kuhinju. Telefon 26-931.

PRODAJEM građevinsku parcelu na Brodarici. Cijena je povoljna. Telefon 50-042.

STARJA ženska pokretna osoba traži žensku osobu za isporuču u jutarnjim satima od 1 do 2 sata. Telefon 29-221.

ŠIVAM naturalne haljine, muška odjeću i svu žensku konfekciju. Telefon 35-736.

IZ MATIČNOG UREDA

ROĐENI

Dobili kćer: Miro i Dragica Šunjerga, Zvonimir i Mirela Periša, Tome i Željka Lemac, Zdenko i Nensi Bilić, Boris i Gordana Polugubić, Franjo i Marijana Birkeš, Mijo Bašić i Jadranka Alviž.

Dobili sina: Josip i Anita Spajić, Radovan i Katica Raspović, Dejan i Milna Lalić, Nedjeljko i Inga Marin, Nino i Jasna Tesla, Samir i Edita Šabić, Robert i Smiljana Popov, Robert i Sandra Jakovčević, Mladen i Anka Šišara, Zdenko i Marijana Jakelić, Dragan i Slavica Matić.

VJENČANI

Gorana Spahija i Ante Perković, Silvana Šeđerđija i Boris Mudronja, Slavica Milović i Branko Jušić, Vedrana Bačelić i Joško Bošančić.

UMRLI

Matija Miletić (83), Antica Pancirov (86), Marija Belak (84), Frano Mate Tanfara (64), Nedjeljka Vlahov (84), Marija Silov (79), Danica Vojna Relja (77), Tomislav Slavica (64), Andela Radović (84), Petar Domazet (70), Marija Matešić (70), Vinko Sutović (73), Milka Živković (82).

U SJECANJE

Dana 20. siječnja 1996. godine navršila se duga i teška godina od prerane smrti dragog nam supruga, oca i djeda

BARE MIKULANDRA
pok. Luke

Dragi naš Bare. Tvojim preranom odlaskom, ostala je velika praznina i tuga u našim srcima i u našem domu. S ljubavlju i poštovanjem čuvamo uspomenu na tebe. Svetu misu zadušnice služit će se u mjesnoj crkvi Gospe od Pomislijaja u Billicama dana 20. siječnja 1996. godine (subota) u 15.30 sati. Hvala svima koji čuvaju uspomenu na tebe. Tvoji supruga i djeca s obiteljima.

TUŽNO SJECANJE

na našu dragu majku, baku i prabaku

TONU LUGOVIĆ
21. I. 1993.
21. I. 1996.

Vrijeme prolazi, ali ne i zaborav na našu dragu majku.

Tvoji najmiliji.
Počivala u miru Božjem.

(105)

**INFORMATIVNI
CENTAR
ŠIBENIK**

OSNIVAČ: Županijska skupština Županije Šibenske
IZDAVAČ: Novinsko Izdavačko i radijsko-difuzna organizacija Informativni centar
V.d. ravnateljica Informativnog centra
Jakov TERZANOVIĆ
Uređuje redakcijski kolegij: Đuro BEĆIR, Stjepan BARANOVIĆ

Katarina RUDAN, Ivan BURIĆ, Branimir PERIŠA, fotoreporter Vilson POLIĆ
V.d. odgovornog urednika »Šibenskog lista«: Ivan BURIĆ
Uredništvo: Ulica Božidara Petranovića 3, Šibenik
TELEFONI: centrala 35-510, direktor 30-052, studio i režija Radio-Šibenika 36-999 i 39-666, Uredništvo Šibenskog lista 30-100,

Računovodstvo 33-227.
Telefaks: 35-600

PREPLATA na list: za tri mjeseca 18, za šest mjeseci 36, za godinu dana 72 kune. Za inozemstvo dvostruko. Žlroracun: 34600-603-976 kod ZAP Šibenik

Rješenjem Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1/92-01.

»Šibenski list« osloboden je od novnog poreza na promet

OGLASI: 1 cm/1 stupac 2 DEM u protuvirijednosti kune na dan fakturiranja. Mali oglasi, obavijesti građana i posebne usluge regulirani su posebnim cjenikom

TISAK: »Slobodna Dalmacija — Novine« d.d. Split, Hrvatske mornarice 4

IZ PERA DOKONOG
ŠJORA

BLAGO STANJE

Gledali ste ka šta san i sâm gleda dolazak američkog preživljenja u našu metropolu. Bilo je veličanstveno osim što je imao šporke postole pa je teke športka tapet. Kad malo bolje razmislim nije ni bitno, dat će Ameri kredita, a bit će onda i tapeta. Iznoko je dosadnja onaj crveni tapet ovi pet godina, zašto ne bi sad uzeli BILI, ka da se ne smi odati po bilom tapetu.

Moj štor Tonči svako malo pišta jesan li vidjija poštara. Kažen mu da ga nisan vidjija davno. Bilo mu je teke lakše, ali kad san mu reka da je naš poštari na bolovanju a umesto njega dolazi drugi, onda mu nije pravo. Kroz zube je procidija BLAGOSTANJE i otišla, a onda je ponovo zastala. Upita me je li znaden da je BLAGO u mirovinskem fondu, a STANJE kod njega. Pametno je to rekao štor Tonči. Ovi šta imaju BLAGO daleko su do STANJA, a ovi šta imaju STANJE daleko su od BLAGA. To bi vam FIZIČARI kazali da su BLAGO i STANJE obrnuti proporcionalni.

Srđa san našeg štor UVAŽENOG i opalica jedan upit gledi mirovinu. Počeja mi je objašnjavati oko deset ujutro, a završiće uza dvi ure popodne. Širi zaključak je bija da se radi o nedisciplini PODUZEĆA, a uži zaključak je glasija: »NEKO NEKOGA VUĆE ZA NOS«. Nisan bila je zadowoljan odgovorom, a kako je bilo vreme od ručka uljudno i sa POŠTOVANJEM san pozdravlja štor UVAŽENOG.

Kako mogu prihvati da neko nekog vuče za nos, kako može jedan umirovlenik vući DRŽAVU za nos kad je na dijeti godinama. Jedino je moguće da DRŽAVA umirovlenike vuče za nos. Ko nas vuče za nos kad nam oče umesto pokojnog i opłakanog TEF-a natürit novog pušča zvanog ASFALTNA BAZA.

Glede toga i drugi problem, naš štor PASKO nije triba ići na godišnji odmor pa kako kažu u mirovinu. Znaden i u to san siguran da bi to naš još uvik ŽUPAN zna riješiti. Ovako nisam siguran šta će ispasti, muško ili žensko, ja mislim da to ni štor MATEŠA ni sa ULTRAZVUKOM ne bi zna pogoditi.

Bija san štuf od ovi priča sa štor TONCOM i štor UVAŽENIM, a i ova moja razmišljana učinila su me štufim.

PARONA je odma uočila, i odma mi kazala da sličin na BULEVAR JEDINSTVA.

— A šta ti to dode?

● Glavna ulica u Mostaru.

— Kakve to ima veze sa mnjom?

● Izgledaš tužno ka i KOŠNIK.

— Ne poteži me za nos?

● Ti mene potežeš, a kad ja tebe počmeni potezati makar ćeš imati nosinu.

Počelo mi se kihat, i počeja san sam sebe vući za nos. Ovo je ružno, a kako je tak kad te drugi vuče.

Vaš štor

Radovi na izgradnji vodospreme ČELO, kojom će se trajno rješiti problem pitke vode za otok Murter te Pirovac i njegovog zaleđa, započeli su ovih dana. Gradnja vodospreme kapaciteta 2 tisuće prostornih metara povjerena je poduzeću »izgradnja«. Radovi na izgradnji vodospreme Čelo, vrijedni 900 tisuća maraka trebali bi biti dovršeni do početka ljetne sezone.

● ● ●

Turističke kuće i agencije Županijske Šibenske dostavile su Županijskoj turističkoj zajednici 18 različitih specijaliziranih programa namijenjenih pripadnicima IFOR-a, kao potencijalnim turistima na Šibenskom području. Programi će biti objedinjeni u posebnoj brošuri koju će, na njemačkom i engleskom jeziku, izdati turističke zajednice Šibenske Županije. Riječ je o ponudi smještajnih kapaciteta te sportskih i zabavnih sadržaja. Zamjnanje za IFOR-ove kao turiste pokazalo su sve Šibenske turističke agencije i sve turističke kuće u Županiji kao i brojni privatni poduzetnici.

● ● ●

UZ 29. SIJEČANJ - DAN ŠIBENSKOG KAZALIŠTA

POVRATAK MUŽA MOJE ŽENE

u povodu 29. siječnja, Dana Kazališta u Šibeniku.

Od premijere u Beču, na Dan hrvatske državnosti, 1994. godine — pa do danas, predstava »Muž moje žene« hrvatskoga dramskoga pisca Mira Gavranu, u izvedbi Šibenskog kazališta, doživjela je širom Hrvatske preko šezdeset izvedbi. Šibenski glumci Mate Gulin i Andelko Babačić, jedini akteri predstave nesvakidašnjeg, a opet, toliko životnog zapleta, oduševljavali su publiku pod redateljskom paskom Pere Mioča, a ovih dana počeli su uvežavati drugi dio nadasve uspjele komedije, pod nazivom »Povratak muža moje žene«, a praizvedba će se održati u sklopu programa

Nastavak »Muža moje žene«, izveden u Švicarskoj, Madarskoj i Njemačkoj, Gavran je napisao prema narudžbi redatelja Pere Mioča, isključivo za šibensko kazalište. »Muža moje žene« — govori Mioč, i kritika i publike iznimno su dobro prihvatali, a i sam je autor, ponesen uspjehom šibenske priedbe, odmah pristao napisati i drugi dio. Pored Mate Gulina i Andelka Babačića, u drugom se dijelu pojavljuje novo lice, gđa. Dragica, koju će u novoj podjeli alternativno igrati Adela Miličević i Suzana Ni-

NAKLADNIŠTVO

HRVATSKI GRAFITI

Ovog su tjedna u Muzeju predstavljene dvije izuzetno zanimljive knjige autora Arifa Klučanina koje obrađuju pojedine oblike grafita, njihovo značenje te uzroke njihova nastanka. Riječ je o knjigama »Hrvatski grafiti 1980.—1990.« i »Hrvatski ratni grafit« koje su iz tiska izašle prošle godine. Prva knjiga »Hrvatski grafit 1980.—1990.« obrađuje uglavnom tekstualne grafite, nastale u hrvatskim gradovima u spomenutom razdoblju, a obuhvaćeni su uglavnom grafiti književnog značaja koji, na svoj poseban način, održavaju oblike narodnog književnog stvaralaštva i koji predstavljaju reakciju na vrijeme te političke i društvene prilike u kojima su nastali (politički grafiti). Uz predstavljanje knjige prikazan je i velik broj dijapožitiva koji prikazuju grafiti kao destruktivan ali i stvaralački, čak i umjetnički, način izražavanja.

Druga knjiga »Hrvatski ratni grafit« obrađuje grafite nastale u protekle četiri godine na prvim crtama bojišta, zatim u skloništima te samim gradovima (Zadar, Dubrovnik, Osijek, Kutina, Slavonski Brod, Split i Zagreb), a koji odražavaju reakcije njihovih autora na rat i ratna zbiljavanja.

U pripremi je i treća knjiga iz tog ciklusa koja će obuhvatiti grafile nastale od 1990. godine pa do danas.

J.K.

(Snimio: R. GOGER)

KRONIKA

Posebna komisija za popis i procjenu ratne štete na spomenicima kulture na oslobođenom području Šibenske županije, do sada je djelomično obradila 28 od ukupno 51 evidentiranog spomenika. Popis i procjena štete, te prijedlog sancije i obnove obavijen je uglavnom na spomenicima kulture s drniškog područja, gdje je i najviše oštećenih objekata. Na skradinskom području obavijen je popis i procjena štete tek na crkvu sv. Nikole u Plastovu. Prema podacima komisije najveći broj oštećenja spomenika je 5. i 6. kategorije.

● ● ●

Od prošlog tjedna ponovno je, uspostavljena brodska linija do Kaprija i Žirja. Ta brodska pruga ukinuta je početkom godine ali na traženje žitelja tih otoka ponovno prometuje i to slike nedjelje s polaskom iz Šibenika u 8.30 sati. »Jadrolinija« izmjenila red plovđbe i na međunarodnoj liniji

za Anconu. Brod će iz Šibenika u tu talijansku luku ploviti dva puta mjesечно i to slike drugo i četvrti srijede ali bez mogućnosti izravnog povratka u Šibenik kao što je to bilo do sada. Ovakav reducirani red vožnje vrijedit će do 20. ožujka.

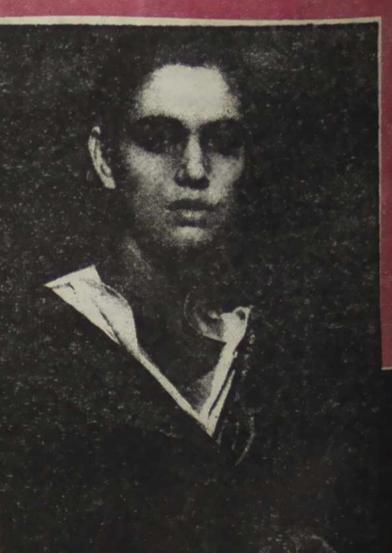
● ● ●

U marinu »Hramina« u Murteru potpisana je ugovor o poslovno-tehničkoj suradnji te marine s poznatom čarter tvrtkom Wim Yachting iz Beča. Ugovor je utvrđeno da od početka travnja u »Hraminu« bude jedan od punktova te tvrtke sa 35 jahta za iznajmljivanje. Po prvi put u čarter program su uključeni i domaći leuti, koji će biti pogodni za robinzonski turizam u sklopu kojega će nautičari uz brod unajmiti i ribarsku kućicu na Kornatima. Reklamni katalog, stacioniran u marinu »Hramina« već je tiskan i u tijeku je prodaja kapaciteta na tržištu Austrije i Njemačke. Prvi se nautičari u Murteru očekuju već uoči Uskrsa.

Pripremljena: J. KRNIĆ

DROGA
STOP

ZASTAVITI
ODLAZAK U
SVIJET DROGE

DROGA

STOP

STOP